№ 44 (3989)

9 чэрвеня 2015 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Народная Воля

НА ПРОХОДНОЙ

«Начальству стыдно смотреть людям в глаза из-за таких зарплат...»

Дмитрий ГУРЧЕНОК работает механиком в филиале ОАО «Строительно-монтажный трест №16» в Новополоцке. О зарплатах и рабочих местах в провинции 24-летний специалист рассказал «Народной Воле».

– Дмитрий, многие предприятия в стране работают по сокращенному графику, существуют проблемы по зарплатам. Как с работой в небольшом городе?

– Я работаю на строительном предприятии. У меня инженерное образование. Был период, когда работали по сокращенному графику, но сейчас у нас полный рабочий день и неделя. Зарплаты у обычных рабочих, правда, небольшие – 2–3 миллиона.

– Люди не уходят?

– Массовых увольнений по собственному желанию тоже нет, потому что идти некуда. У кого-то отработка, кому-то на пенсию скоро выходить. Большинство рабочих уже в возрасте – 50–55 лет. Уходить им особо некуда в таком возрасте не каждое предприятие примет на работу. Город небольшой, да и на других предприятиях ситуация не лучше. Даже на «Нафтане», я знаю, сейчас тоже не очень высокие зарплаты, особенно у молодых людей. У меня есть знакомые, которые вообще без работы сидят.

– Какие настроения у рабочих вашего предприятия?

– Говорят, что раньше было хорошо, а теперь все плохо. И когда ситуация, в первую очередь с зарплатой, улучшится – никто не знает. Некоторым вообще все равно. Немало тех, кто спиртным злоупотребляет. Даже на какие-то проступки (то же пьянство) у начальства закрываются глаза, так как если уволить такого работника, то на его место нового можно и не найти. Да и кто пойдет работать за 2–3 миллиона?! У тех, кто хочет и может работать, перспектив нет.

– Руководство как-то комментирует такое положение?

– Нет. Да и что оно может сказать? Не думаю, что это из-за руководства у меня зарплата 2 миллиона. Видно, что начальству стыдно смотреть людям в глаза из-за таких зарплат. Последний мой расчетный составил 2 миллиона 100 тысяч рублей...

– А диплом о высшем образовании не влияет на зарплату?

– Абсолютно не влияет. Во всяком случае для меня точно. Сразу после университета я устроился в филиал «Строительно-монтажный трест №16» и через три месяца был призван в армию. Когда брали на работу, у меня смотрели диплом, задавали даже вопросы по специальности – серьезный подход был. Я еще подумал: буду держаться этого места – и после службы вернулся обратно. Но сейчас ситуация на предприятии сложная, и когда все нормализуется – не известно.

– Ты же по контракту работаешь?

– Да, контракт у меня закончится в феврале следующего года. Правда, когда устраивался, мне сказали написать сразу и заявление об увольнении по собственному желанию. Объяснили тем, что если буду плохо работать, то сразу уволят.

– Что планируешь предпринять в ближайшее время?

– На сегодняшний день рассматриваю уже конкретные варианты трудоустройства за границей. Придется уезжать из страны. На разговорном уровне я владею английским языком, так что уже будет полегче в устройстве на новом месте.

Понимаешь, мне интересна сама работа, можно получать опыт, претензий к руководству у меня нет, но и существовать на два миллиона в месяц я не могу! Если бы такая ситуация была временной, то конечно, можно было бы переждать, но никто на предприятии (да и вообще) не уверен, что в ближайшее время все изменится в лучшую сторону.

– Невеселая картина, конечно...

– Я бы сказал – очень печальная. Задаюсь только одним вопросом: зачем я пять лет учился в университете (на бюджете), потом служил в армии, чтобы сейчас уехать и пополнить ряды неквалифицированной рабочей силы за границей?! Не уверен, что передо мной там все двери сразу откроются.

На сегодняшний день о семье и детях речи быть не может в принципе. Я получаю два миллиона, подрабатываю на разных шабашках по выходным, чтобы хоть как-то сводить концы с концами... Как живут люди с семьями, детьми-школьниками и кредитами, я вообще не представляю.

Роман ВАСЮКОВИЧ.

Каникулы по пятницам на «Гомсельмаше»

Крупнейший в Беларуси производитель сельскохозяйственной техники – государственное акционерное общество «Гомсельмаш» – 5 июня опять отправил в вынужденный отпуск тысячи своих рабочих. Согласно приказу генерального директора Александра Камко, сельмашевцы будут «на каникулах» все рабочие пятницы – 5, 12, 19, 26, а также 27 июня.

Руководство «Гомсельмаша» объясняет вынужденные отпуска *«снижением объемов производства, поступления денежных средств, отсутствием полного материального обеспечения»*. По крайней мере так говорится в приказе №487, подписанном генеральным директором ведущей холдинговой компании.

Прошлой зимой, когда сельмашевские предприятия также простаивали и в пятницы, и в понедельники, руководители объясняли это стремлением «экономить энергоресурсы». Теперь и освещения особого не нужно, и отопления, однако ситуация не меняется.

В ТЕМУ

Растут долги по зарплате

В мае работодатели задолжали заработную плату 56,3 тыс. работникам в 444 организациях страны.

Таким образом, за май просроченная задолженность по зарплате выросла по сравнению с апрелем 2015 года на 45,5%, или на 94 млрд рублей. Всего на 1 июня задолженность составила 300,6 млрд рублей, или 1,6% фонда заработной платы за апрель 2015 года, сообщили в пресс-службе Национального статистического комитета.

УЧОРА

Ладуцька працаўладкаваўся

Былы старшыня Мінгарвыканкама Мікалай Ладуцька стаў дырэктарам прадпрыемства "Мотавела". Адбылося гэта ў панядзелак 8 чэрвеня.

Прычым дырэктар завода **Казімір МАРОЗ** нават не падаваў заяву аб адстаўцы і не быў афіцыйна звольнены. Кіруючую пасаду спадар Ладуцька заняў у той час, калі ў інтэрнэт-прасторы распаўсюдзілася інфармацыя аб тым, што супраць першых асоб ATEC Holding – холдынга, якому ў свой час быў прададзены мінскі мотавелазавод – заведзена крымінальная справа. Некаторыя з іх нібыта нават трапілі пад варту. Аўтары меркавалі, што такім чынам улады змогуць вярнуць ва ўлонне дзяржавы «Мотавела» і шклозавод «Ялізава», кантрольны пакет акцый у якім таксама належыць ATEC Holding. Аднак, як часта бывае ў падобных выпадках, у Беларусі пакуль не знайшлося кампетэнтнага ведамства, каб пацвердзіць ці абвергнуць гэтую інфармацыю.

Аўстрыйская кампанія, падкантрольная братам Мураўёвым і іх расійскім партнёрам, набыла прадпрыемства ў 2007 годзе з абяцаннем захаваць гандлёвую марку "Мотавела" і вытворчасць мота- і велатэхнікі. Яна таксама абавязалася пагасіць запазычанасць прадпрыемства перад бюджэтам і крэдыт на 18,3 мільярда рублёў. Але праз пяць гадоў, калі кіраўнік краіны наведаў прадпрыемства, стала вядома, што з унесеных 20 мільёнаў долараў толькі частка пайшла на развіццё вытворчасці, бізнес-план не выкананы, а значная частка заводскай плошчы здаецца ў арэнду.

Тое, што дырэктарам "Мотавела" стаў Мікалай Ладуцька, нікога не здзівіла. Яго называлі верагодным прэтэндэнтам на гэтую пасаду, тым больш што ён змяніў Мураўёва на пасадзе старшыні Беларускай федэрацыі веласпорту. Як старшыня Мінгарвыканкама Мікалай Ладуцька запомніўся ўшчыльненнем мікрараёнаў і зносам Маскоўскага вакзала. З лістапада мінулага года ён быў у адстаўцы, і дагэтуль яго прозвішча не ўзгадвалася.

Любоў ЛУНЁВА.

ЧУЛІ?

АБСЕ застаецца без спецпрадстаўніка па Украіне

Спецпрадстаўнік дзеючага старшыні АБСЕ Хайдзі Тальявіні, якая адыгрывае ключавую ролю ў трохбаковай кантактнай групе па ўрэгуляванні ўзброенага канфлікту ў Данбасе, вырашыла пакінуць сваю пасаду, што робіць туманнымі перспектывы мінскага перамоўнага працэсу па меншай меры на бліжэйшую перспектыву.

Інфармацыю пра тое, што Тальявіні *«не будзе далей выконваць свой мандат»*, паведамілі швейцарскія СМІ, аднак аб прычынах адстаўкі інфармацыі няма.

Між тым у групе па арганізацыі работы кантактнай групы ў Мінску звязалі адстаўку Х.Тальявіні са зрывам мінскай сустрэчы 2 чэрвеня. У той дзень Тальявіні прыняла рашэнне працу кантактнай групы завяршыць і перанесці абмеркаванне пытанняў папярэдне на 16 чэрвеня. "*Хутчэй за ўсё, да гэтага часу Тальявіні прадставіць бакам свайго пераемніка. Мы працягваем рыхтавацца прыняць кантактную групу па раней вызначаным графіку»*, – сказала «Інтэрфаксу» крыніца ў групе па арганізацыі мінскай сустрэчы.

ПИСЬМА С КРЕЩАТИКА

Александр ФЕДУТА

Порох и шоколад

Прошел год с момента инаугурации президента Украины Петра Порошенко

У украинцев есть одно несомненное право, которое не отнимешь, – право выбора. За годы суверенитета у них сменились четыре президента. Леонид Кравчук проиграл досрочные выборы, пойдя на них в разгар экономического кризиса. Леонид Кучма отбыл два президентских срока, ушел на волне критики и обвинений, но получил вслед и граффити: «Прости, Данилыч». Виктор Ющенко, бывший символом и надеждой первого Майдана, даже не вошел во второй тур, пытаясь переизбраться. Виктор Янукович позорно бежал из резиденции, ненавидимый и проклинаемый.

Петр Порошенко – пятый президент свободного украинского народа.

У Петра Порошенко два неформальных прозвища. «Порох» – образовано от фамилии, вроде нашего «Луки». И «Шоколадный заяц», «Шоколадный мальчик», «Шоколадный барон» – возможны, как говорится, варианты. В любом случае шоколад. Это связано с основным бизнесом Порошенко до его прихода в политику: Порошенко владеет контрольным пакетом ЗАО «ROSHEN». Пробовали?

Он стоял на втором Майдане, как и на первом, но был в тени. Казалось, что президентский пост разыграет «большая тройка» украинской оппозиции – Виталий Кличко, Арсений Яценюк и Олег Тягнибок. Но уже во время «революции достоинства» стало очевидно: ни один из них не получит всенародной поддержки. Не сумев возглавить народный протест, «тройка» продемонстрировала свою слабость. А Порошенко его возглавлять и не собирался.

Может быть, поэтому его и выбрали президентом. Украинцы устали от революции – даже революция достоинства утомляет, им нужен был покой. Было понятно, что управлять разболтавшимся и разъеденным коррупцией государственным механизмом должен человек с опытом. «Владелец заводов, газет, пароходов», олигарх – производитель кондитерских изделий и владелец крупнейшего информационного телеканала, Порошенко производил впечатление опытного менеджера. В конце концов, он занимал посты министра иностранных дел и министра экономики, был секретарем Совета национальной безопасности и обороны Украины. Надежный человек – с Майдана пришедший в новую власть, но не «с улицы».

Год назад его избрали в первом туре. Его победе не помешала даже сомнительная репутация олигарха: к тому моменту украинцы уже успели проголосовать за Виктора Януковича, гораздо более богатого, чем Порошенко, и изгнать его. Дело было не в деньгах. Дело было в другом.

Порошенко-президенту предстояло решить три главные проблемы.

Первая – обеспечить целостность страны, предотвратив ее дальнейший распад. Он сумел это сделать. Конечно, это не было исключительной заслугой Петра Алексеевича: волонтеры, собиравшие деньги солдатам-добровольцам, шедшим на антитеррористическую операцию; олигархи, соглашавшиеся возглавить регионы и тратившие на их усмирение собственные деньги; творческая и научная интеллигенция, журналисты, рабочие и крестьяне, продолжавшие жить обычной жизнью и не поддававшиеся на провокации, – вся Украина защищала сама себя, отторгая прививку сепаратизма. Порошенко нужно было стать символом – он им стал.

Причем не только внутри страны, но и на международной арене. Второй проблемой новоизбранного президента стало исправление репутации Украины в глазах мировых лидеров. Нужно было доказать, что Украина состоялась как государство. Хорошо говорящий на английском языке, солидный, уверенный в себе бизнесмен Порошенко был убедителен в новом качестве. Когда сегодня говорят, что его помнят в качестве министра иностранных дел, говорят неправду – или не совсем правду. Помнят имена госсекретарей США (не всех), министров иностранных дел СССР (не всех) и дипломатов, обладающих личным авторитетом ранга Геншера. Президент Порошенко начал с нуля – и стал восприниматься как полноценный партнер, хотя и представляющий государство второго ряда. Понятно, что с ним начинали общаться вынужденно: война есть война. Но он смог заставить считаться с собой, не дав превратить Нормандию в Баварию, Минск – в Мюнхен, а Украину – в объект международной политики, мнение народа которого можно не учитывать.

И третья проблема: Порошенко было необходимо восстановить авторитет механизмов государственной власти внутри самой Украины. Власть – не «рошеновская» шоколадка, чтобы нравиться всем без исключения. В условиях войны и экономического кризиса она должна принимать непопулярные решения. Вынуждена. Петр Порошенко сумел доказать, что он не боится критики и готов идти до конца.

Его критиковали как главнокомандующего украинскими войсками: дескать, действует и нерешительно, и непрофессионально. Но власти, возглавляемой Порошенко, удалось не допустить открытого российского вторжения, локализовав боевые действия в Донбассе. Это не было победой, но это дало возможность правительству Украины решать и первоочередные задачи экономического характера.

Его обвиняли в кадровой некомпетентности. Но Порошенко смог начать реальную деолигархизацию государственного аппарата, мирно добившись отставки с поста днепропетровского губернатора Игоря Коломойского. И, что гораздо более важно, ограничив влияние того же Коломойского на нефтегазовый комплекс Украины. Назначение же экс-президента Грузии Михаила Саакашвили должно было стать и стало серьезным предупреждением всем региональным элитам: или вы будете ставить собственные интересы ниже государственных, как и полагается, или мы не будем с вами считаться. Насколько эффективными были эти решения, Украина сможет понять только со временем. Однако для их принятия необходима была реальная политическая смелость.

Его избрание было невозможно без Майдана, но Порошенко понимал: оставаться заложником Майдана – значит превратиться в популиста. Популистом он быть не пожелал. Стихийный массовый протест, ставший опорой революции 2014 года, к лету 2015 года спал. Он превратился либо в массовое волонтерское движение, либо в незначительные и невлиятельные группировки «демократических титушек» – оплачиваемых участников митингов, призванных скомпрометировать новую власть. Порошенко готов терпеть критику первых, но не намерен подчиняться имитации народного волеизъявления, производимой вторыми. Так, в ночь с 7 на 8 июня были снесены два десятка палаток, которые попытались установить на Майдане Незалежности в центре Киева люди, требовавшие немедленно «разобраться» с виновными в расправе с участниками Майдана 2013–2014 годов. «Немедленно разобраться» – значит, разобраться вне определенных законом процедур. Поддавшись на это требование однажды, значило бы создать прецедент беззаконной расправы. Порошенко как глава государства требует законности и сам демонстрирует законопослушание. На мой взгляд, это правильно.

Порошенко пока многое не успел, не сумел или не захотел сделать. Например, он так до сих пор и не избавился от своего почти миллиардного бизнеса – прежде всего от пресловутых кондитерских фабрик «ROSHEN», часть из которых действует и на территории России. Это дает козыри в руки его оппонентам. Однако любой человек подтвердит: даже квартиру в Минске трудно выгодно продать сразу, а уж такой бизнес, как у Петра Алексеевича, и подавно. Накануне годовщины своей инаугурации Порошенко объявил, что наконец передает его в трастовое управление. Имя нового управляющего, впрочем, Петр Алексеевич не назвал.

Вызывает упреки и готовность Порошенко искать компромисс с бывшими сторонниками Януковича и даже теми, кто выступал финансовой опорой его режима. В частности, не так давно появилась в украинской печати информация о встрече, которую Порошенко и Кличко якобы провели в Австрии с задержанным там химическим олигархом Украины Дмитрием Фирташем. Фирташ сам озвучил ее накануне рассмотрения австрийским судом вопроса о его экстрадиции в Соединенные Штаты, требовавшие выдачи Фирташа по подозрению в коррупции. Бизнес Фирташа строился в том числе и на использовании махинаторских схем газовых поставок, часть прибыли от которых якобы шла в пользу президентов России и Украины. Порошенко не только признал факт переговоров с Фирташем, но даже передал прессе подписанные им конфиденциальные договоренности с Виталием Кличко, которого считают политической креатурой Фирташа. На такой шаг способен лишь уверенный в своих силах политик.

Нравится это кому-то или нет, но Петр Порошенко не покинет свой пост досрочно. Это уже очевидно. Он действительно достаточно силен, чтобы удержать власть, достаточно умен, чтобы идти на компромиссы, и достаточно уверен в своей правоте, чтобы не сойти с избранного пути. Вряд ли ему удастся переизбраться на второй срок. Петр Алексеевич сам это хорошо понимает, а потому думает не только о том, с каким лицом он уйдет в отставку, но и о том, каким он останется в истории Украины. Политика иной раз сродни бизнесу: вход – рубль, выход – десять.

ПАЛІТКУХНЯ

Не нагаварыліся?..

Ці ёсць хоць якая ідэя, якая здольна аб'яднаць беларускую апазіцыю? Цяжка сказаць...

У мінулыя выхадныя ў Мінску праходзіла так званая "другая сесія Усебеларускага кангрэса за незалежнасць". На яе сабраліся прыкладна 30 чалавек, у тым ліку, напрыклад, намеснік старшыні Ліберальна-дэмакратычнай партыі Алег Гайдукевіч.

Прамовы былі правільныя: пра складаны палітычны момант, пра пагрозу незалежнасці нашай дзяржавы, пра неабходнасць сумесных дзеянняў... А напрыканцы пасяджэння ўстаў былы кандыдат у прэзідэнты, вядомы паэт Уладзімір Някляеў і прапанаваў рэальнае аб'яднанне беларускай апазіцыі пачаць з аб'яднання Усебеларускага кангрэса за незалежнасць з рухам «За дзяржаўнасць і незалежнасць Беларусі».

«Кангрэс – гэта галава. Рух – рукі і ногі. Кангрэс вылучае ідэю сабраць мільён подпісаў грамадзян Беларусі ў падтрымку незалежнасці, а рух іх збярэ. Толькі так, толькі калі мы аб'яднаемся, мы зможам зрабіць сур'ёзную рэч», – сказаў Някляеў, які, нагадаем, стварэннем гэтага руху зараз і займаецца.

Прапанову палітыка нават не абмяркоўвалі. Маўляў, не хапіла часу, трэба ўсё дэталёва ўзважыць і прыняць рашэнне не знянацку, а на радзе кангрэса.

І тым не менш першыя меркаванні членаў рады ўжо прагучалі.

– Не думаю, што сёння магчыма такое аб'яднанне, бо ў Кангрэса і ініцыятывы Някляева зусім розныя ідэі, – заявіў старшыня ГА "Таварыства беларускай мовы імя Ф.Скарыны" Алег Трусаў. – Калі мы стваралі кангрэс, то не ставілі на мэце стварэнне нейкай новай арганізацыі, якіх і так ужо хапае. Як кажуць: стаіць чалавек, а вакол яго два індзейцы. Наша ж мэта была і ёсць – аб'яднаць розных беспартыйных і партыйных людзей на дыскусійнай пляцоўцы. Кангрэс не ствараўся як партыя ці рух. Ён з'явіўся як месца, дзе можна абмяркаваць пытанні незалежнасці. Наша сіла ў тым, што мы не льем ваду на млын ніякіх партый. Наш кангрэс у свой час частка апазіцыі не падтрымала, частка падтрымала... І, калі Уладзімір Някляеў з Алесем Мехам хочуць нешта ствараць, няхай ствараюць – мы не супраць. Але ж мы не можам дэлегатаў кангрэса аўтаматам запісаць у нейкую новую структуру. Па-першае, многія з іх ужо ў складзе пэўных арганізацый. Па-другое, сама ідэя Някляева накіравана на знішчэнне кангрэса. Як у свой час Аляксандр Мілінкевіч прыйшоў і раскалоў Партыю БНФ.

Такім чынам, адзін з 17 членаў рады Кангрэса за незалежнасць ужо адкрыта выказаўся супраць прапановы Някляева. Ды і некаторыя іншыя заявілі пра пазіцыю: "Кангрэс – гэта пляцоўка для дыскусій. І не больш". Але ці не нагаварыліся мы ўжо за ўсе гэтыя гады? Можа, ужо надышоў час ад слоў перайсці да справы?

Алег СНОЎ.

ПРАБАЧЭННЕ

Тэхнічны збой

У век камп'ютарных тэхналогій многае залежыць не толькі ад чалавека. Здараюцца такія тэхнічныя збоі, што застаецца толькі рукамі развесці. Менавіта з-за гэтага ў мінулым нумары ў рэпартажы з Мядзельскага раёна Л.Лунёвай знік загаловак. А называлася публікацыя так: "Курорт расійскіх пенсіянераў" не перагружаны". "Белая пляма" знізу з'явілася таму, што зверху не зверстаўся загаловак.

Прабачце, шаноўныя чытачы!

ПРЯМАЯ ЛИНИЯ

Сбросить тяжесть с ног

Медики подсчитали: каждый второй взрослый житель планеты страдает от варикозного расширения вен, а каждый третий – от ощущения тяжести в ногах.

Что делать, если постоянно отекают и гудят ноги?

Почему на ногах появляются синяки?

Как справиться с варикозом?

Можно ли вылечить варикоз без операции?

Что делать, если на ногах появилась сосудистая сеточка?

Как правильно подобрать компрессионное белье?

На эти и другие вопросы на «Прямой линии» ответит хирург первой категории, заведующий операционным отделением медицинского центра «ЛОДЭ» **Владимир Николаевич ПАВЛЕНКО.**

Звоните **сегодня, 9 июня** с **17.30** до **19.00** по телефону **328-68-41.**

Присылайте свои вопросы заранее по электронной почте nvonlineinfo@gmail.com с пометкой «Прямая линия».

КЛУБ ДЕЛОВЫХ ЛЮДЕЙ

«Если бы поменять нашу стабильность на их европейский «кошмар»...»

От какого товара отказываются в первую очередь, когда наступает кризис? Какая нация является самой «чистой»? Как пиво «Бобров» победило «Оливарию», а для белорусских женщин была сохранена «Милавица»? На эти и другие вопросы ответили председатель совета директоров Бизнес-школы ИПМ, бывший гендиректор «Милавицы» Дмитрий Дичковский и председатель наблюдательного совета «Парфюмерно-косметической фабрики «Сонца» Сергей Левин. Встреча с ними была организована порталом «Про бизнес.».

– Что такое экономический кризис?

Дмитрий Дичковский: – Я сравнил бы кризис с необходимостью очищения, когда из экономики и из общества уходит все лишнее и неэффективное. Представьте себе человека, который неумеренно питается и не ведет здоровый образ жизни. Сначала у него перестает работать печень, затем страдает поджелудочная, идет ожирение, все это влияет на сердце. В итоге он заболевает и две-три недели лежит. Это и есть кризис. Человек переходит на воду, отказывается от всего лишнего. Постепенно он начинает ходить и бегать. Кризис прошел, он в отличной форме, и начинается опять все по-старому. То же самое происходит в экономике. Печатание денег – это фаст-фуд. Но есть масса других вещей, которые влияют на кризис. Без кризисов нет очищения.

Сергей Левин: – Предположим, мировой кризис будет происходить каждые 10 лет. Региональный кризис – раз в 5 лет. Пока кризис в Беларуси происходит каждые три года. Потом будет каждые два года, потом, возможно, каждый год. Начинается его жесткая цикличность, он становится системным. [illegible]

...ваются с огромными трудностями.

С.Л.: – При предыдущих кризисах обычно страдали белорусские потребители, ориентированные на внутренний рынок. А крутые ребята-экспортеры всегда махали рукой из вагона и говорили: «Вы помучайтесь, а мы работаем с Россией». Я очень рад, что произошел мощный региональный кризис, который затронул и Беларусь, и Россию. Теперь все оказались в одной лодке: и население, и импортеры, и экспортеры, и игроки локального масштаба. Может, скоро произойдет новый мировой кризис, который совпадет с региональным и локальным. Может, тогда мы будем чуть по-другому относиться к экономике и друг к другу.

– Как меняется поведение бизнесменов во время кризиса?

С.Л.: – Два года назад мы заинтересовались российским рынком. Через интернет я узнал контакты большой дистрибьюторской компании в России (их выручка составляла 1 миллиард долларов). Позвонил им в офис, договорился о встрече и полетел, набрав с собой стиральных порошков. Они выслушали и сказали: «Ну, спасибо, до свидания!» Прошло два года, и недавно мне позвонил их владелец – даже не [illegible]

...ния, которые сделали ее безусловным лидером рынка на постсоветской территории. Мы поменяли бизнес-модель. Если это сделать правильно, то падение будет таким, которое ты закладываешь в свои планы. Если вы со старой моделью продолжаете производить старое в старых объемах, вы банкрот.

– Вы сократили производство?

Д.Д.: – Именно так советовали наши дилеры. Изначально мы заложили на 2009 год сдержанно-оптимистический прирост порядка 5–7%, а не 25–30%, к которым привыкли. Собрали на конференции всех дилеров и спросили: «Вы работаете с рынком, управляете магазинами. Посоветуйте, что нам делать в 2009 году». На что нам честно сказали: «Сокращайте производство в два раза».

Но мы это не сделали и сохранили объем классической коллекции на уровне 2008 года. В итоге из нее на 80% состоял наш ассортимент. А что касается остальных 20% (дорогие продукты: купальники, модные изделия), то их производство мы сократили в два раза. В итоге продажи в кризис в оптовой торговле упали на 30–40% и всего лишь на 10–15% в розничной. Конечно, у нас были достаточно серьезные финан- [illegible]

...назад. И не важно, какие происходят кризисы. Важно, что мы идем по разработанному ранее плану. Выполняем его – и готовим новый план.

– Как противостоять кризису?

С.Л.: – Дам два совета производителям товаров народного потребления. Не искушайте себя игрой с себестоимостью. Не меняйте свой продукт. Бренд – это как политик, который избран народом, и люди за него голосуют рублем. Если вы видите, что вам сложно выпускать продукт, он достаточно дорогой, люди его не воспринимают, то, пожалуйста, выпустите другое название. Но не обманите людей.

Второй совет. Ваша основная цель – создать бренд-блокбастер. Одна из самых серьезных болезней белорусских заводов – плодить бренды-карлики. Бренды-карлики на карликовом рынке – это всегда очень дорого. В 2006–2007 годах мы продавали пива «Бобров» больше, чем «Оливария», примерно в два раза. Я подсчитал их портфель: 42 SKU *(идентификатор товарной позиции, учетная единица. –* **Ред.***)*. Наш портфель: 11 SKU. У нас работало 215 человек, у них – 800. Мы не продали ни одного литра ни в Россию, ни в Украину. Это был бренд-блокбастер на [illegible]

...делило конфликт, который происходит в Украине *(смеется)*. Но какие-то нюансы были всегда.

– Вернемся к кризису. Он наблюдается не только в Беларуси, но и в других европейских странах. Почему тем же грекам помогает Евросоюз?

Д.Д.: – Евросоюзу нежелателен прецедент. Первого желающего на выход нужно каким-то образом сдерживать. Потому что, если первый выходит удачно, могут быть различные сценарии.

С.Л.: – Если ты взял под патронаж какую-то территорию или ущербную часть бизнеса – ты это должен финансировать. Так же и в политическом плане. Хотите, чтобы греки были с вами? Платите!

– Долгие годы Беларуси помогала Россия. Но при этом она в 2012 году вступила в ВТО и теперь должна привести свои торговые барьеры в соответствие с нормами этой организации. Какие это будет иметь для нас последствия?

Д.Д.: – Россия имеет слишком большой адаптационный период, чтобы мы в ближайшие время почувствовали изменения. А что будет через два года, сейчас очень трудно загадывать. [illegible]

Максим ПЛОТНИКОВ.

Фото с сайта probusiness.by.

ДОСЬЕ «НАРОДНОЙ ВОЛИ»

Дмитрий ДИЧКОВСКИЙ

[illegible]

Сергей ЛЕВИН

[illegible]

ДЫПКУР'ЕР

Без візы на кароткі тэрмін

[illegible]

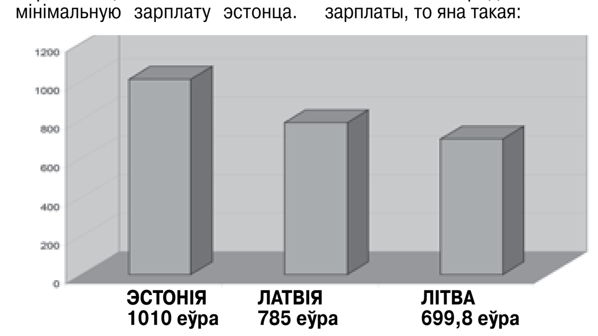
Польская і нямецкая амбасады будуць выдаваць больш віз

[illegible]

ПАРАЎНАЕМ

Беларусы зарабляць амаль што мінімальную зарплату эстонца

[illegible]

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ФІНАНСЫ

Адвязацца ад долара

[illegible]

СЛЫШАЛІ?

За льготные кредиты и госпомощь предприятия расплатятся акциями

[illegible] ОАО.

– Для работников этих пред- [illegible] ваться госфинансированием для получения льготных кредитов.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

Чаму іспанскія абрыкосы танней за беларускія клубніцы?

З года ў год з наступленнем так званага ягаднага сезона гандлёвыя кропкі базараў і базарчыкаў па ўсёй краіне літаральна перапоўнены чарэшняй, клубніцамі... Як кажуць: бяры не хачу. Вось толькі кошт ягад у Беларусі значна вышэйшы, чым у краінах-суседках.

Карэспандэнт «Народнай Волі» прайшоўся па гандлёвых радах сталічнага Камароўскага рынку. Мэта «рэйду» была простая – высветліць што пачым...

7 чэрвеня, нядзеля. Дзень у Мінску выдаўся спякотны, але гэта, здаецца, ніяк не адбілася на колькасці наведвальнікаў галоўнага сталічнага рынку. На сезонным рынку не прайсці – людзей вельмі шмат. І большасць з іх таўчэцца менавіта ля гандлёвых кропак, дзе прадаюць клубніцы.

У асноўным ягады прывозяць у Мінск з Брэста і Брэсцкай вобласці. Кошты вагаюцца. Гляджу на цэннікі: 35, 40, 45, 50 тысяч рублёў за кілаграм у залежнасці ад таварнага выгляду і памеру ягад. Клубніцы з Грэцыі ўвогуле каштуюць 55 тысяч.

– *Малады чалавек, нікуды не хадзіце, бярыце ў мяне клубніцы па 35 тысяч!* – заклікае адна з гандлярак. І дадае: – *Усё адно танней нідзе не знойдзеце...*

Па-журналісцку не давяраю гандлярцы і працягваю пошукі. У рэшце рэшт знаходжу самую выгадную прапанову. Клубніцы з Драгічына па 30 тысяч за кіло. Прызнаюся шчыра, від у ягад не зусім таварны, такое адчуванне, што тыя клубніцы атрымалі сонечны ўдар.

Гандлярка Таццяна прызнаецца:

– *Стаю з ранку, ягад засталося няшмат, вазьміце хоць кілаграм...*

Разгаварыўся з жанчынай, і яна распавяла:

– *Гэтыя ягады вырошчвала мая сваячка, мы прывезлі ў Мінск, можа, з 50 кілаграмаў, і ранкам гэтыя самыя ягады каштавалі 45 тысяч. А вось літаральна перад тым, як вы падышлі, перапісала цэннік. Мая справа ўсё за сёння распрадаць, клубніцы ж хутка псуюцца і заўтра ўжо нікому патрэбны не будуць, ды яшчэ па такой спёцы...*

І тут на вока трапляецца цэннік з прылаўка Таццянінай суседкі. Калі яму верыць, дык яна гандлюе іспанскімі абрыкосамі па 38 тысяч рублёў за кілаграм.

Пытанне да Таццяны наспела імгненна:

– А чаму абрыкосы, прывезеныя з Іспаніі, таннейшыя за драгічынскія клубніцы, якія вы з ранку прадавалі па 45 тысяч? Брэст, як ні круці, бліжэй за Мадрыд...

У адказ чую:

– *Ну што вы пачынаеце параўноўваць... Гэтыя абрыкосы завозяцца ў Беларусь не кілаграмамі – тонамі... А ў мяне было ўсяго 50 кіло ягад, іх трэба сабраць, давезці, атрымаць дазвол на гандаль... Ну і сабе ж нешта зарабіць пасля з продажу. Кожны гандляр хоча зарабіць, вы гэта разумееце? І ўвогуле, мужчына, не тлуміце мне галаву! Клубніцы браць будзеце?*

Каб неяк супакоіць жанчыну, кілаграм ягад прыйшлося купіць...

Па дарозе дадому задумаўся над словамі гандляркі. Сама па сабе думка не новая: гандляры хочуць зарабіць паўсюдна. Але чамусьці ў польскім Беластоку за кілаграм клубніц гандляры, якія, безумоўна, не працуюць са стратай для сябе, просяць за кілаграм ягад усяго пяць польскіх злотых – прыкладна 20 тысяч рублёў. Ва ўкраінскім Львове ў нядзелю ягады каштавалі 5–20 грывень (10–15 тысяч беларускіх рублёў). У крымскай Еўпаторыі самая высокая цана на трускалкі зараз складае 100 расійскіх рублёў за кіло – прыкладна 25 тысяч беларускіх. Дык няўжо беларускія гандляры самыя сквапныя і хочуць зарабіць больш за іншых? Ці справа ў тым, што беларускія прадпрымальнікі павінны аддаць дзяржаве з аднаго ўмоўна прададзенага кілаграма клубніц у выглядзе падаткаў і розных збораў значна больш, чым іх польскія, украінскія і крымскія калегі?

Віталь ГАРБУЗАЎ.

Што пачым?

У нядзелю на Камароўцы садавіну і гароднiну можна было купіць за:

Памідоры	18.000–65.000
Агуркі	8.000–13.000
Перац	55.000–100.000
Чарэшня	45.000–60.000
Бульба маладая	15.000–20.000
Цыбуля рэпчатая	15.000–65.000
Капуста ранняя	12.000–20.000
Морква ранняя	15.000–20.000

Кошт за кілаграм у беларускіх рублях.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ТЕМЫ

Вячеслав ГЕРАСИМЕНКО, депутат Верховного Совета Республики Беларусь 13-го созыва,

Михаил ПАСТУХОВ, судья Конституционного суда Республики Беларусь первого состава.

Идти – не идти,

или Как сделать фейк праздником демократии?

В «Народной Воле» была опубликована статья депутата Верховного Совета Республики Беларусь 13-го созыва Павла Знавца «Выборы для Лукашенко» (№39, 22 мая 2015 г.). В ней автор пишет, что выборы по действующим правилам – это фейк (от английского слова fake – подделка, фальсификация, подлог, обман). По мнению П.Знавца, участие оппозиции в таких выборах не имеет смысла. С этим выводом мы не согласны и считаем, что в новых условиях проведение выборов может развиваться по иному сценарию и из показушного спектакля стать праздником демократии.

Последний шанс

Ухудшение экономической ситуации, снижение уровня жизни населения, борьба с «тунеядцами» заставляют задуматься над положением дел в нашем царстве-государстве.

Катализатором внутриполитических процессов выступает затянувшаяся война в Украине. Наш главный партнер по интеграции утрачивает свой имидж. Многим становится понятно, что ждет Беларусь в союзе с Россией.

Несмотря на возросшую угрозу национальной безопасности, белорусские власти демонстрируют свою открытость «русскому свету». Уже сейчас можно говорить о вхождении Беларуси в сферу экономических, политических и военных интересов России. Открытая аннексия территории, как в случае с Крымом, Донецкой и Луганской областями, здесь вряд ли будет. Но экономическая экспансия очень вероятна.

Пришло время осознать всю опасность ситуации. На предстоящих выборах у нас будет шанс высказаться в защиту своей независимости и государственности, отдать свой голос достойному кандидату и при необходимости схватить за руку злодеев, которые попробуют воровать наши голоса.

Оппозиция – это мы

В одном из номеров «Народной Воли» (№41, 29.05.2015) новый претендент на высшую должность в государстве Александр Мех утверждал: *«Сёння ніякіх апазіцыйных партый у краіне няма. Сёння ў Беларусі дзейнічае дыктатура».*

Мы согласны с этим утверждением, но хотели бы конкретизировать. Действительно, за время единоличного правления в стране были практически уничтожены оппозиционные структуры. И сегодня оппозиция представлена отдельными личностями, которые взяли на себя роль "жертвенных баранов" и стали предметом насмешек "зрителей" от общества.

Люди Беларуси! Не надейтесь ни на героев, ни на оппозицию. Спасайтесь сами и заодно спасайте страну. Сегодня мы все – оппозиция.

Король-то голый

Выборы могут стать праздником демократии в нескольких случаях. Один из них – если в бюллютенях для голосования не будет фамилии главного кандидата от власти. Тогда страна взорвется от радости и сметет железобетонные структуры власти, бессменных "считальщиков" при выборах, людей в форме и без формы. Правда, представить такой сценарий сложно.

Однако каждый избиратель должен отдавать себе отчет в том, что баллотироваться на должность главы государства в пятый раз как-то неправильно. И главное – для этого нет правовых и моральных оснований. Мы-то знаем, как утвердилась единоличная власть в Беларуси в 1995–1996 годах. Мы-то помним, как просил наш правитель дать ему возможность поучаствовать в выборах 2006 года. И мы-то знаем, как эта власть завоевывалась в декабре 2010 года.

Так, может быть, хватит? Пора заняться реконструкцией и обустройством нашего общего дома – Беларуси. Пока он наш.

Под одним флагом

Кандидаты в президенты готовят свои "колонны" к выборам. Под разными логунгами и флагами. Но их объединяет то, что они выступают за перемены, за независимость страны, за сохранение белорусской истории, культуры, языка.

Вполне возможно, что в какой-то момент колонны оппозиции могут сомкнуться и осознать, что они – одна армия белорусского народа. У них – одни цели, одна основа и, значит, можно поднять единый флаг, а также запеть единый гимн белорусов "Магутны Божа".

Надо лишь выучить слова гимна и перейти в едином порыве на родной язык, который объединяет нацию в самые сложные периоды истории.

На наш взгляд, такой период для белорусского государства и общества пришел.

Не дай себя обмануть

За последние 20 лет нас так часто обманывали, что большинство уже не верит результатам выборов. А ведь фальсификация выборов – это чудовищное и массовое злодеяние против народа.

Ведь если обман раскроется (а рано или поздно это произойдет), то тех членов избирательных комиссий, которые пошли на преступление, надо будет посадить в тюрьму. И тогда нужно будет аннулировать результаты выборов и признать "победителей" самозванцами. Как следствие, придется лишить должностей тех чиновников, которых назначал на должность незаконно избранный президент. В итоге весь государственный апарат окажется липовым, включая судей, прокуроров, следователей и... местных "вертикальщиков".

И сейчас мы догадываемся, что нас обманывают при подсчете голосов и что многие "избранники народа" – это ряженые актеры, которых попросили поиграть в массовке. Так давайте не позволим себя дурачить во время президентских выборов. Направим своих наблюдателей на все избирательные участки, подсчитаем, сколько реально голосов получили кандидаты в президенты. И если данные не сойдутся, то заявим стократно об обмане и откажем в доверии тем, кому "приписали" голоса избирателей.

На наш взгляд, правильно было бы от имени кандидатов в президенты потребовать смены состава Центризбиркома, а также территориальных и участковых избирательных комиссий. Следовало бы обсудить вопрос о возможности участия в выборах действующего главы государства, имея в виду, что длительное нахождение в должности приводит к застою в развитии и само по себе является злоупотреблением властью. Без всякого сомнения, подлежит отмене досрочное голосование. В условиях нашей страны для выборов вполне достаточно одного дня. И урны прозрачные надо поставить. При подсчете голосов бюллетени должны предъявляться для осмотра наблюдателям и раскладываться по фамилиям кандидатов.

Вот тогда выборы станут праздником, а не фейком. При нашей мажоритарной системе и при наличии многих кандидатов в президенты вполне возможным является второй тур голосования. В решающем поединке победит наиболее достойный кандидат. И после таких выборов Беларусь в одночасье станет демократическим, правовым и социальным государством. И заживем мы дружно, с перспективой.

***

От каждого из нас зависит будущее нашей страны. Для этого надо осознать себя гражданином, патриотом, хозяином. И объединиться в одну колонну под общим флагом. Мы – белорусы! И мы вместе несем ответственность за судьбу Беларуси – нашего общего дома с его культурным и историческим наследием. Жыве Беларусь!

ПОСТАЦІ

Чалавек-брыльянт

Адзін з самых вядомых беларусаў свету, знакаміты вучоны, адзін са стваральнікаў касмічнага паліва Барыс Кіт, якому нядаўна споўнілася 105 гадоў, днямі запісаў зварот да ўдзельнікаў Генеральнай асамблеі Міжнароднай электратэхнічнай камісіі (МЭК), якая з 5 па 16 кастрычніка адбудзецца ў Мінску. Пра гэта распавёў сакратар Нацыянальнага камітэта МЭК, дырэктар ААТ "Выпрабаванні і сертыфікацыя бытавой і прамысловай прадукцыі" "Белліс" Юрый Пашык. Ён са сваім сябрам, кіраўніком фермерскай гаспадаркі з Крупскага раёна Васілём Баравулем, яго жонкай Аленай Пятроўнай і дачкой Вольгай завіталі ў госці да Барыса Кіта, які жыве ў Франкфурце-на-Майне. "Народная Воля" даведалася пра закулісныя падрабязнасці гэтай сустрэчы.

«Я з Барысам Кітам пазнаёміўся на адным з мерапрыемстваў у Франкфурце, – *распавядае Юрый Пашык.* – Мы падтрымліваем адносіны ўжо гадоў 20. Тэлефануем адзін аднаму, сустракаемся. Здараецца, што людзей цягне адзін да аднаго. Вось і ў нас так склалася з Барысам Уладзіміравічам, нягледзячы на 50-гадовую розніцу ва ўзросце. Мне ён цікавы як чалавек».

«Мы былі на 100-гадовым юбілеі Барыса Уладзіміравіча, – *кажа Васіль Баравуля.* – А вось у дзень, калі ён адзначаў 105-годдзе, прыехаць не выйшла. Павіншавалі і пагутарылі з ім паўтара тыдні таму. Юрый Аляксандравіч Пашык быў у Франкфурце па справах, і, калі прапанаваў нам наведаць Кіта, ні секунды не вагаліся, безадкладна адправіліся ў Германію».

Барыс Кіт жыве ў яўрэйскім прытулку для пажылых людзей – у яго асобны пакой. За пражыванне без лячэння плаціць 3500 еўра ў месяц.

«У 100 гадоў Барыс Кіт скарыў нас сваёй энергіяй і бадзёрасцю, – *дзеліцца ўражаннямі вядомы беларускі фермер.* – Мы думалі, што сустрэнем нямоглага дзядулю, а ён раніцай тэлефануе і на чысцюткай беларускай мове цікавіцца: «Шаноўнае спадарства, вы не будзеце супраць, калі я прыйду на сустрэчу не адзін, а з сяброўкай?»

Гэтым разам ён узрушыў не менш. Як аказалася, у яго ўжо дзве сяброўкі! З адной ён сустракаў 105-гадовы юбілей па старым стылі, а з другой – па-новым. Адна прыходзіць да яго раніцай, другая – вечарам. Вы бачылі б, які ён галантны з дамамі!

На 100-гадовым юбілеі Кіт усіх нас здзівіў не толькі сваім інтэлектам, але і цудоўнай памяццю. Мы правялі за сталом у рэстаране каля пяці гадзін. Натуральна, размова збівалася то ў адзін, то ў другі бок. І раптам Кіт у нейкі момант кажа: «Малады чалавек, мне спадабалася ваша думка, але вы яе не скончылі, давайце працягнем...» Уявіць немагчыма: у 100 гадоў ён трымаў усю нітку размовы! Цяпер яму, канешне, ужо цяжкавата шмат размаўляць. Ён жыве эмоцыямі. І як яму было прыемна, што прыехалі беларусы! Ён прама як свечка загарэўся! Нягледзячы на тое, што Барыс Кіт ніколі не меў беларускага грамадзянства, ён усё жыццё лічыць сябе беларусам і часта паўтарае: «Я ніколі не забываў, адкуль я, і памятаў, што ў бацькоўскай хаце мы заўсёды размаўлялі па-беларуску».

Якое дачыненне Кіт мае да Генасамблеі МЭК, якая адбудзецца ў Мінску?

«Барыс Кіт працаваў у амерыканскім Нацыянальным бюро стандартызацыі, – *тлумачыць дырэктар «Белліс».* – У 1970-я гады ён кіраваў вельмі важным тэхнічным камітэтам МЭК. І вось зараз Генасамблея адбудзецца ў Беларусі. У Мінску збярэцца больш за тысячу экспертаў і спецыялістаў, якія фарміруюць міжнародную тэхнічную палітыку. Калі б мне сказалі пра гэта яшчэ пяць гадоў таму, я не паверыў бы! Дарэчы, як правіла, Генасамблея МЭК праводзіцца або ў развітых краінах, або ў краінах, патэнцыяльна цікавых для глабальнага бізнесу з пункту гледжання высокіх тэхналогій. Таму я вельмі хацеў, каб Барыс Кіт звярнуўся да ўсіх прысутных. І ён з радасцю пагадзіўся запісаць невялікую прамову для ўдзельнікаў гэтага мерапрыемства".

Яшчэ Юрый Пашык марыць падчас Генасамблеі МЭК зрабіць невялікую экспазіцыю архіваў Барыса Кіта. Праўда, спачатку іх трэба знайсці.

"Справа ў тым, што неяк да Кіта прыехаў сын аднаго яго вучня, – *распавядае Юрый Аляксандравіч.* – І пад падставай стварэння музея Кіта ў Гродне забраў яго архівы. Музей гэты, дарэчы, пакуль так і не з'явіўся. Я хачу падчас Асамблеі МЭК зрабіць экспазіцыю архіваў Кіта. А наогул было б выдатна, каб гэты архіў захоўваўся ў адным з універсітэцкіх музеяў і моладзь мела да яго прамы доступ".

У Барыса Кіта двое сыноў. Старэйшы, Уладзімір, нарадзіўся ў Беларусі і быў сапраўдным патрыётам радзімы бацькі. У паўсядзённым жыцці размаўляў на беларускай мове, і бацька вельмі ганарыўся гэтым. Уладзімір працаваў асістэнтам кіраўніка амерыканскага аэракасмічнага агенцтва НАСА. Шэсць гадоў таму ён, на жаль, памёр ад раку. "Пасля яго смерці і ад мяне засталася палова", – прызнаваўся Барыс Кіт.

Малодшы сын знакамітага вучонага, Віктар, з'явіўся на свет у Амерыцы, ён стаў вядомым хірургам у Балтыморы.

"Віктар размаўляе толькі па-англійску, – *распавядае Уладзімір Баравуля.* – Беларускай мовы ён не ведае. І калі ў апошні раз прыязджаў пабачыцца з бацькам, здарылася складаная сітуацыя. Барыс Кіт размаўляе на рускай, нямецкай і беларускай мовах, але... крыху забыў англійскую. І складана было весці размову...»

Барыс Кіт з газет даведаўся, што ў Нямеччыне жыве яшчэ адна доўгажыхарка. Ёй цяпер 108 гадоў.

«Барыс Уладзіміравіч сказаў, што хоча пабіць яе рэкорд, – *гаворыць Васіль Баравуля.* – Трэба заўважыць, што для свайго ўзросту ён знаходзіцца ў выдатнай інтэлектуальнай і нядрэннай фізічнай форме. Ён адчуваў бы сябе нашмат лепш, але паўтара года таму зламаў шыйку сцягна. Таму зараз перасоўваецца на калясцы. Але ўсё роўна вельмі жывы і бадзёры!».

«Ён гладзіў мяне па руцэ і пытаўся: «Ну калі ты яшчэ прыедзеш?" – *узгадвае сваю нядаўнюю сустрэчу з Кітам Юрый Пашык.* – Кажа: я ўжо бачу толькі твае контуры – катаракта нагадвае пра сябе. Але ён па-ранейшаму баец! Хоць сілы ўжо не тыя, што былі раней, але ўвесь той час, што мы з ім правялі, ён быў актыўны, іранічны, уважлівы. Калі б у такім узросце быць у такім стане – гэта проста фантастыка!»

Нягледзячы на салідныя гады, Барыс Кіт заражае аптымізмам.

«Ад яго ідзе такі зарад бадзёрасці – не перадаць словамі! – *дзеліцца ўражаннямі Баравуля.* – Ні ад аднаго чалавека не атрымліваў столькі пазітыву, колькі ад Кіта! Ведаеце, я ніколі не любіў каштоўныя камяні. Для мяне яны нічога не значаць – ну шкло і шкло. Але аднойчы трапіў у Дрэздэнскую галерэю, дзе выстаўлена калекцыя царскага адзення, інкруставанага дыяментамі. Яны падабраны ў колер тканіны, з якой пашыты строі. Выглядае ашаламляльна! З таго часу я іншымі вачыма гляджу на алмазы і нават зразумеў, чаму іх так любяць жанчыны. А Барыс Кіт – гэта чалавек-брыльянт. Ён так асляпляльна ззяе, што, гледзячы на яго, хочацца жыць і здзяйсняць немагчымае!»

Марына КОКТЫШ.

Група беларусаў пасля віншавання Барыса Уладзіміравіча Кіта з яго 105-годдзем (другі злева – Васіль Баравуля, трэці злева – Юрый Пашык).

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Барыс КІТ: «Жанчыны падабаюцца прыгожыя!»

Сусветна вядомы вучоны адказаў на некалькі пытанняў "Народнай Волі".

– Што трэба рабіць, каб дажыць да 105 гадоў?

– Цяжкае пытанне... Што б чалавек ні рабіў, не ўсё можа дапамагчы. Такі лёс. Гэта проста даецца чалавеку з неба. Незалежна ад таго, што б чалавек ні рабіў, калі наканавана – памрэ хутчэй. А калі не – будзе жыць доўга.

– Ці ёсць тое, аб чым вы шкадуеце?

– Трэба падумаць... Я ўсё жыццё займаўся навукай. Да мяне заўсёды добра ставіліся. Я нічога дрэннага не зрабіў, каб шкадаваць. І дзе толькі была магчымасць працаваць на карысць навукі і чалавецтва, я працаваў.

– Ці сочыце вы за падзеямі, якія разгортваюцца ва Украіне?

– Я чуў, што робіцца. Вельмі сумныя падзеі. Краіна ў цяжкім становішчы. Украінцы кажуць, што змагаюцца за сваю свабоду і незалежнасць.

– Якія жанчыны вам падабаюцца?

– Прыгожыя!

ФОТАФАКТ

Ніхто не пайшоў не пафарбаваны...

У Мінску на пляцоўцы парку Dreamland адбылося свята фарбаў Холі ColorFest.

Свае вытокі яно бярэ з Індыі, дзе штогод праходзяць баі фарбай-спецыямі. Фарба нетаксічная і гіпаалергенная. У яе склад уваходзяць: куркума доўгая (фарбавальнае рэчыва, фарбавальнік), фаленопсіс гібрыдны, экстракт сандалавага дрэва, індыгафера (фарбавальнае рэчыва), корань марэны індыйскай (фарбавальнае рэчыва). Фарба лёгка змываецца.

СКАЗАНА!

Ці будзе кананізаваны Францішак Скарына?

– Сёння вельмі шмат размоў ідзе пра кананізацыю Францішка Скарыны, – заявіў у інтэрв'ю парталу catholic.by мітрапаліт Мінска-Магілёўскі, старшыня Канферэнцыі Каталіцкіх Біскупаў у Беларусі арцыбіскуп **Тадэвуш КАНДРУСЕВІЧ.** – У свецкіх медыя з'яўляюцца такія заявы, што Праваслаўная Царква выступае супраць, а Каталіцкі Касцёл дае згоду. Але так нельга сцвярджаць і пісаць, бо Канферэнцыя Біскупаў не атрымала ніякай прапановы, аніякага ліста, ніхто не звяртаўся, каб пачуць агульнае меркаванне Касцёла.

І калі хтосьці скажа, нават калі і святар выкажа меркаванне, то гэта будзе толькі яго прыватнае меркаванне. Бо голасам Каталіцкага Касцёла з'яўляецца Канферэнцыя.

Толькі тады можна гаварыць, што Каталіцкі Касцёл «за» ці «супраць», калі свой адказ агучыць Канферэнцыя.

Асабіста кажучы, было б вельмі добра, каб мы мелі яшчэ аднаго беларускага святога, але існуе яшчэ шмат пытанняў, з якімі найперш трэба працаваць гісторыкам.

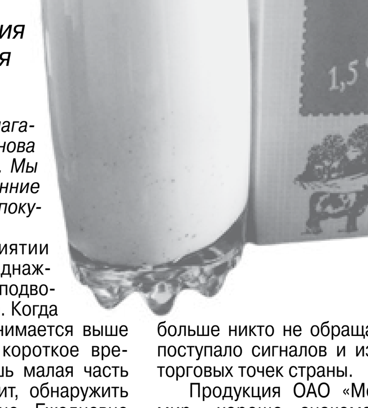
МУДРЫЯ СЛОВЫ

"Той, хто захапляецца практыкай без навукі, – быццам рулявы без компаса. Ён ніколі не ўпэўнены, куды плыве".

Леанарда да ВІНЧЫ.

ПОТРЕБИТЕЛЬСКАЯ КОРЗИНА

На белорусских прилавках появилось подгоревшее молоко

В продукцию гродненского предприятия «Молочный мир» попала сажа. Партия молока изъята из продажи.

О том, что молоко может подгореть не только у нерадивого повара, но и на предприятии, сообщили потребители. В пакетах 1,5%-ного ультрапастеризованного молока покупатель из Минска обнаружил неприятный коричневый осадок. При этом напиток имел нормальный запах, упаковка была герметичной и чистой. Был в норме и срок годности. Несмотря на это, пробовать на вкус молоко никто не отважился.

«*Взвесь не опасна для здоровья – это всего лишь обычные «пригарки»*, – пояснили «Народной Воле» в ОАО «Молочный мир». – *Видимо, произошел сбой в аппарате для стерилизации молока, температура подскочила выше нормы, и часть продукции подгорела. В любом случае примесей не должно быть в молоке, покупатели вправе вернуть товар в магазин, а оттуда он снова отправится к нам. Мы приносим искренние извинения всем покупателям».*

На предприятии отметили, что однажды аппарат уже подводил производство. Когда температура поднимается выше положенного на короткое время, портится лишь малая часть продукта, а значит, обнаружить брак очень сложно. Ежедневно «Молочный мир» производит около 150 тонн цельномолочной продукции и еще почти 50 тонн мороженого, сыров, масла и других продуктов. И тогда, и сейчас из магазинов страны изъяли всю непригодную партию молока.

К слову, в магазин, где бдительный минчанин купил свое «пятнистое» молоко, с жалобами больше никто не обращался. Не поступало сигналов и из других торговых точек страны.

Продукция ОАО «Молочный мир» хорошо знакома белорусским потребителям. Предприятие действует с 1938 года и за свою долгую историю успело получить немало хвалебных отзывов о своей работе. В том числе премию правительства Республики Беларусь за достижения в области качества.

Сергей ГРАБОВСКИЙ.

Фото автора.

ДАСЛЕДАВАННЕ

Беларусаў спыталі пра сям'ю

Толькі 2,2% беларусаў падтрымліваюць аднаполыя шлюбы, паведаміў на прэс-канферэнцыі дырэктар Інстытута сацыялогіі Нацыянальнай акадэміі навук **Ігар Катляроў.** Такую выснову сацыёлаг зрабіў, абапіраючыся на дадзеныя даследавання, якое правёў інстытут.

Праўда, спецыялісты адразу звярнулі ўвагу на тое, як былі сфармуляваны пытанні. Пра звычайную сям'ю яны гучалі так:

1. "Для мяне адзінай прымальнай формай сям'і з'яўляецца зарэгістраваны шлюб паміж мужчынам і жанчынай". З ім цалкам згодны 62,1% рэспандэнтаў, хутчэй згодны – 19%, хутчэй не згодны – 7,5%, не згодны – 6,9%, 3,3% апытаных было цяжка адказаць на пытанне.

2. "Для мяне свабоднае (незарэгістраванае) сужыццё мужчыны і жанчыны цалкам дапушчальная форма сям'і". З гэтым сцвярджэннем цалкам згодны 12,8% рэспандэнтаў, хутчэй згодны – 33,7%, хутчэй не згодны – 20,5%, не згодны – 25,1%, 6,5% апытаных мелі цяжкасці з адказам.

А вось пра аднаполыя шлюбы пытанне было сфармулявана такім чынам: *"Я не буду супраць, калі хтосьці з членаў маёй сям'і ўступіць у зарэгістраваны аднаполы шлюб".* Станоўча на такое пытанне адказалі 2,2% рэспандэнтаў, яшчэ 2,3% хутчэй згодны. Хутчэй не згодных аказалася 4,6%, ну а супраць выказаліся 82% апытаных. Яшчэ 7,2% рэспандэнтаў цяжка было адказаць на пытанне. І атрымалася, што беларусы – самая гамафобная нацыя ў Еўропе.

Паводле сацыялагічных даследаванняў сярод еўрапейскіх краін, самая нізкая доля тых, хто падтрымлівае аднаполыя шлюбы, у Расіі і Літве – 7%, ва Украіне – 9%. У Польшчы "за" выказалася 26% тых, хто браў удзел у сацыялагічным даследаванні, у Венгрыі – 30%, у Італіі – 51%. Самая вялікая доля тых, хто падтрымлівае аднаполыя шлюбы, у Нідэрландах – 85%, Люксембургу – 82% і ў Швецыі – 81%. Для параўнання: у ЗША не супраць аднаполых шлюбаў 59%, а ў Японіі – 41% жыхароў краіны.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
9 ЧЭРВЕНЯ 2015 г.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСА

Ці ж прымуць алкашы збавенне для душы?

У Маларыце праваслаўныя вернікі праводзілі Дзень цвярозасці. Якраз у гэты дзень царква ўшаноўвала ікону "Неўпівальная Чаша" – лічыцца, што яна вылечвае ад п'янства. Скарыстаўшыся момантам, міліцыянты сабралі з усяго наваколля алкашоў і пад канвоем даставілі іх у царкву.

[illegible]
Бо з гэтай "чашы" поп у глоткі
Апойкам не нальe смалы,
А тую вылечыць хваробу
Не зможа нават і Хрыстос.
Ды ўсё ж зрабіць нам
варта спробу –
За "спрос" жа ў нас
не б'юць у нос.
Падтрымку прапанова мела,
[illegible]
Другімі выйдзеце з царквы!
У алкашоў патухлі твары...
Паправіў дзед-інтэлігент
На сінім носе акуляры
І прад'явіў контраргумент:
– Была б мацнейшая наша вера,
Каб ты сюды яшчэ прынёс
Карціну "Тайная вячэра",
Дзе раздае віно Хрыстос...

РЭЗАНАНС

Прыгонны селянін не можа быць гаспадаром на зямлі

Апошнія гады ў грамадстве пануе думка, што на зямлі павінен быць гаспадар. Таму нічога дзіўнага няма ў тым, што гэтай праблеме ўсё часцей надаюць увагу навукоўцы. Вось і ў «Народнай Волі» 2 чэрвеня Міхаіл Кадыраў, які з'яўляецца доктарам сельскагаспадарчых навук, прафесарам і лаўрэатам Дзяржпрэміі, прапануе стварыць добрыя ўмовы для працы вяскоўца на зямлі. Прапанова слушная і своечасовая (калі не запозненая). І паважаны М.Кадыраў падрабязна сфармуляваў тыя захады, якія патрэбна зрабіць у першую чаргу: гэта стварэнне бізнес-плана, далей прыватызацыя праз акцыянаванне, кваціраванне вытворчасці, разумная свабода ў рэалізацыі прадукцыі (пасля выканання дзяржаўных квот астатняе рэалізуецца свабодна), акрэсліванне правоў і абавязкаў будучага ўласніка-гаспадара. Апошні – не "пан". Ён адказны разам з дзяржавай за парадак і жыццё людзей на тэрыторыі гаспадаркі.

І далей: «Важнейшая перавага – захаванне буйной таварнай вытворчасці, гаспадарчая цэласнасць інфраструктуры сяла».

Па сутнасці, гэта прапанова не супярэчыць сутнасці калгасаў.

І яшчэ Кадыраў кажа: «Усё ажыццяўляецца не бессістэмна, не хаатычна, ДЗЯРЖАВА ТРЫМАЕ ПРАЦЭС ПАД КАНТРОЛЕМ» (*выдзелена мной. – **Аўт.***). Атрымліваецца ў рэшце рэшт тая самая камандная сістэма на чале з дзяржавай і хаўруснікамі-чыноўнікамі.

Пад добрымі словамі паважанага М.Кадырава хаваецца сутнасць, прама супрацьлеглая таму, што ў загалоўку. Толькі трэба існуючую сістэму трошкі падфарбаваць, сагітаваць сялян на новы-стары прыгон, і ўсё будзе ў парадку. У падтрымку сваіх прапаноў ён цытуе словы П.А.Сталыпіна. Словы правільныя, вось і зрабілі б так, як Пётр Андрэевіч прапаноўваў.

Калі я быў хлопчыкам (а зараз мне 67 гадоў), часта чуў ад старых сялян пра тое, як заможна і вольна ім жылося па хутарах-адрубах, якія шматдзетныя былі сялянскія сем'і і як весела яны шчыравалі на сваіх палетках. Потым дзяржаўны кантроль утварыў голад нават на самай урадлівай у свеце зямлі. Ну добра, не будзем чапаць даўніну, паглядзім, як дзяржава дбае пра сялян у нашы часы.

Вось яскравы прыклад. Гадоў 25–30 таму селянін свабодна мог браць на дровы бярозу ці вольху на балоце або сухастойную хвою ў лесе. Зараз за гэта трэба плаціць. І такіх прыкладаў безліч. Апошнім часам пад выглядам клопату аб здароўі людзей забаранілі самастойна забіваць хатнюю жывёлу, каб плацілі і за гэта. Дзяржава паводзіць сябе як жорсткі і скупы пан з бязмежным апетытам.

Пасля Другой сусветнай вайны засталося шмат пустэч на месцы былых вёсак, якія былі знішчаны. Зараз засталіся толькі паляны ў лесе. Чаму б не аддаць тыя землі жадаючым, у першую чаргу нашчадкам жыхароў загінуўшых вёсак?

Сялянам патрэбны не татальны кантроль, а воля. Трэба вызваліць сялян (калі ўжо не позна) ад прыгону. А буйную таварную вытворчасць, як жадае паважаны М.Кадыраў, сяляне ўтвораць самі. Калі ім гэта будзе зручна і выгадна.

Паважаны М.Кадыраў жадае, каб гаспадар быў «адказны за парадак і жыццё людзей на тэрыторыі гаспадаркі», каб гаспадар замест дзяржавы ўзяў на сябе клопат пра збяднелыя вёскі, ушчэнт абрабаваныя дзяржавай. Але часы прымусовай калектывізацыі адышлі, а добраахвотна лезці ў хамут дурных няма. Як бы ні спрабавалі рэанімаваць прыгонны лад, нічога карыснага з гэтага не будзе. Трэба не «ствараць добрыя ўмовы», а даць людзям зямлю і волю, не рабаваць іх – і яны самі ўсё створаць без памагатых і дарадчыкаў.

Мікалай ЛІПУНОЎ.
г.Бабруйск.

ПАЛЕМІКА

Водгукі чытачоў на артыкул Андрэя Белавусава "Игры проигравших» ("Народная Воля" за 26 мая).

ЛИЧНОЕ МНЕНИЕ

Я ему верю...

Я так и не понял, чем руководствовалась редакция уважаемой мною газеты «Народная Воля», публикуя 26 мая статью некоего Андрея Белоусова под заголовком «Игры проигравших». [illegible] не нашли преступников, покушавшихся на жизнь официального кандидата. И, вообще-то говоря, наверное, и не искали. А тут еще его подставил ближайший соратник по движению «Говори правду!» господин Дмитриев, заявивший на всю страну, что якобы к избиению Некляева власть не имеет никакого отношения.

Сегодня Андрею Белоусову не нра- [illegible] ла.

Если кто не помнит – так покупали лояльность Гитлера ценой чешских Судет и польской Силезии уже в двадцатом веке. А там и акт Молотова–Риббентропа подоспел. Распилили нас в четвертый раз».

Некляев старается консолидировать всю оппозицию на противодействие реальной угрозе белорусской государственности, но оппозиция занимается «междусобойчиками».

Опасность возможной инкорпорации Беларуси в состав России действительно становится все явственней. Последние сомнения отбросила агрессия России против Украины.

Мы, белорусы, очень чувствительны к колонизаторским замашкам правящей верхушки нашей восточной соседки. Мы хорошо помним свою историю.

Только за три средневековых столетия (XIV–XVII вв.) между Великим Княжеством Литовским и Московией произошли 12 войн, занявших в сумме 72 года.

Тринадцатилетняя война XVII века наполовину сократила численность населения Литвы (Беларуси). И не могло быть иначе. Московия вела захватнические, истребительные войны.

А в XVIII веке обратила нашу прародину фактически в колонию. И это длилось более 200 лет!

Мне очень понятна озабоченность Некляева как гражданина и политика возможными рисками. Риски возросли после провозглашения Россией доктрины «русский мир». Я согласен с Некляевым, что опыт Украины обнажил истину – отстоять государственность и суверенитет можно только опираясь на народные массы. Народ с возрожденным белорусским духом не позволит никому посягнуть на свою святыню – Родина одна.

Понятно, что Некляев в течение нескольких лет старался направить в русло решения этих проблем возглавляемую им гражданскую кампанию «Говори правду!». Я предполагаю, что эта кампания создавалась из расчета на всеобщую заинтересованность граждан в прозрачности и честности действий власти (в широком смысле слова) и на желание изменить существующую ситуацию. Чем и следовало бы заниматься. К сожалению, на поверку все пошло в другом направлении "конкретики". Но какие плоды она приносит?

Некляев публично признал свои ошибки, сказал, что он извлекает уроки из всех жизненных ситуаций. Он вышел из «Говори правду!», чтобы начать настоящую работу по защите государственности и независимости Беларуси на основе консолидированных усилий широкой демократической коалиции. По существу, речь идет о возрождении широкого демократического движения, как это имело место в дореволюционной России (конечно, с учетом современных реалий), причем в нормальном национальном ключе. В свое время известный пролетарский вождь сформулировал тезу о том, что «угнетенные и малые народы имеют право на национализм», имея при этом в виду, что национализм больших народов, как правило, заканчивается шовинизмом. Многие знают его емкую характеристику российского национализма: «великорусский великодержавный шовинизм». Но шовинизм малых народов такой человеконенавистнический, как и больших народов. Белорусы никогда этим не страдали. Белорусы всегда были толерантны к иноязычным, к людям разных конфессий и разных верований. В этом заслуга наших предков.

Могу сослаться на российских ученых прошлого века. В «Энциклопедическом словаре» Ф.А.Брокгауза и И.А.Ефрона (том 8), хорошо известном в дореволюционное время в России, о тогдашнем белорусском революционном движении написано следующее:

«...современное белорусское движение есть не что иное, как возрождение. Белорусы имеют серьезное историческое прошлое и период их наивысшего расцвета относится к отдаленному времени принадлежности к Великому Княжеству Литовскому... проявления белорусского движения неизменно отличаются одной чертой: демократизмом. Демократизм является причиной того, что в главном течении движения совершенно отсутствуют элементы национального шовинизма, что ему чужда человеконенавистническая тенденция. Несмотря на зарождение в последние годы новых течений – клерикально-национального и крайне правого, близкого к всероссийскому национальному союзу, – национальное пробуждение белорусов в целом характеризуется тем, что оно противодействует шовинистической работе, которую ведут в Белоруссии 2 враждебных лагеря: русские и польские националисты, православное и католическое духовенство».

Я не сомневаюсь, что новое демократическое движение, создание которого инициировано Некляевым, сохранит лучшие традиции прошлого. Порукой служат творческие качества человека, берущего на себя великую миссию формирования в Беларуси демократического общества. Поэт и политик Некляев, на мой взгляд, не заражен вирусом властолюбия. Он говорит: «Мне нужна не власть, а вся Беларусь!», и я ему верю.

Кажется очевидным, что в цивилизованных странах период «царствований» закончился. Но нет – мы в «центре Европы» все еще млеем от единовластия. Ну будто бы мы живем в Арабских Эмиратах или в средневековом государстве.

Прежде всего нам нужна нормальная сменяемость власти: отдал народу свой долг – два срока безупречной службы – и занимайся другими благими делами, которые тебе по душе.

Нужно восстановить нормальную политическую жизнь. Здоровое государство не может существовать без нормальной политической системы. Если ее нет или она «искорежена», то государство превращается в тюрьму.

Необходимо запустить механизм сменяемости власти, нормальный, человеческий. Посмотрите, у всех наших соседей функционируют такие системы. Даже в России, которая в последнее время постепенно превращается в тоталитарную державу, по Конституции предусмотрено только два срока президентского правления.

Я уверен, что именно Некляев сможет запустить механизм сменяемости власти, преобразования страны в парламентскую республику.

История знает классический образец создания такой системы президентства при сильном, обладающем особыми полномочиями парламенте. Это гражданский подвиг первого президента США Джорджа Вашингтона. Вот уже более 200 лет в этой стране безупречно работает механизм сменяемости власти, и страна нормально функционирует и процветает. Джордж Вашингтон не только создал такую систему, но и сам строго ею руководствовался, за что Конгресс присвоил ему титул Отца Отечества. Прекрасный пример!

Я не думаю, что такие кардинальные изменения можно произвести по мановению палочки. Не исключено, что самому Некляеву не суждено будет увидеть воочию свое новое творение, но я не сомневаюсь, что его работу доделают единомышленники (они уже появились, и их число будет возрастать). Даже приближение к такой великой цели бесценно.

А человеку, давшему толчок к демократическому развитию Беларуси, всегда будет вечная честь и слава!

Прогресс остановить невозможно! Да победят жаждущие победы!

Желаю успеха!

Эдуард ВАСИЛЬЕВ,
пенсионер.
Минск.

ПУНКТ ГЛЕДЖАННЯ

Рэальная справа вышэй за прыгожыя словы

З вялікай цікавасцю азнаёміўся з артыкулам Андрэя Белавусава "Игры проигравших" і адказам на яго У.Някляева ("НВ", 26 мая). Безумоўна, тут закранаюцца вельмі важныя праблемы жыцця: як і ў якім напрамку рухацца далей нашаму грамадству. Зразумелае імкненне Някляева заклікаць людзей да актыўнасці. Разам з тым нельга не разумець, што словы "дзяржаўнасць" і "незалежнасць" (разам са словамі "свабода", "дэмакратыя") за ўжо немалы тэрмін (амаль чвэрць стагоддзя!) самастойнага існавання беларускай дзяржавы падвергліся сур'ёзнай інфляцыі. І таму, што зрабіліся звыклым штампам як у прамовах прэзідэнта, так і ў выказваннях тых, хто лічыць сябе апазіцыяй. І таму, што выглядаюць нейкай ідэалагічнай рыторыкай побач з надзённымі клопатамі нашых суграмадзян. Справядліва адзначае А.Белавусаў, што ўжо былі ў нас "рухі" з гучнымі назвамі, якія зніклі бясследна.

Вядома, гэта гучыць груба, але ж "дзяржаўнасць" і "незалежнасць" на хлеб не намажаш. Людзі не адчуваюць каштоўнасці гэтых паняццяў, таму што жывуць цяжка па ўсіх параметрах – заробкі, вучоба, медыцына і г.д. Людзі прагнуць дабрабыту і справядлівасці, у параўнанні з якімі "дзяржаўнасць" і "незалежнасць" у нейкай ступені выглядаюць як абстракцыя. Гэта абстракцыя магла б у вачах большасці народа ператварыцца ў нешта рэальнае, калі б тая ж "дзяржаўнасць" лучылася з дабрабытам і справядлівасцю. Але мы ўжо амаль 25 гадоў незалежная дзяржава, але не маем ні таго, ні другога. І вось, здаецца, калі б Някляеў і іншыя апазіцыянеры замест выкарыстання дзяржаўна-незалежніцкай рыторыкі абралі б шлях рэальнага змагання за сацыяльную справядлівасць, тут бы яны маглі знайсці шырокую народную падтрымку. Але такое змаганне патрабуе самага непасрэднага ўдзелу ў арганізацыі моцных і дзейных прафесійных саюзаў, грамадзянскі актыўных студэнцкіх колаў і г.д.

Гэта шлях небяспечны і самаахвярны, таму што ў нашай дзяржаве больш за ўсё ідзе пераслед менавіта грамадзянскі актыўных людзей. Людзей, якія адстойваюць свае правы. Варта прыпомніць лёс рабочых "Граніта", а яшчэ значна раней – працаўнікоў мінскага метро. Вядома, абсалютна бяскрыўднай у параўнанні з такой барацьбой выглядае ўзнёслая рыторыка пра дзяржаўнасць і незалежнасць. Гэта наша ўлада дазваляе: гаварыце колькі хочаце.

У.Някляеў лічыць, што ягонае збіццё і арышт – гэта ордэн, які ён можа насіць усё жыццё. Але ў нас ёсць і "зніклыя", і тыя, хто адседзеў значныя тэрміны ў турмах, і тыя, хто заўчасна памёр, і тыя, хто быў вымушаны эміграваць... Тысячы зламаных лёсаў. Мы памятаем пра тых, хто сёння цягне цяжар турэмных тэрмінаў. Дапамажыце, Уладзімір Пракопавіч, вызваліць гэтых людзей, і гэта пераважыць усе вашы "рухі" і "кампаніі". Рэальная справа вышэй за прыгожыя словы. Дарэчы, пра неабходнасць рэальных спраў з канкрэтным іх пералічэннем піша А.Белавусаў, якога вы папракаеце тым, што ён быццам нічога не прапануе.

І апошняе. Можна абмеркаванне мэтазгоднасці стварэння новых "рухаў" і высвятленне сапраўдных прычын іх узнікнення аб'явіць даносам. Але за гэтым перш за ўсё бачыцца асабістая ўразлівасць ініцыятара новага "руху". З блізкім да чэкісцкага імпэтам ён імкнецца заклеймiць аўтара артыкула, які, як ён упэўнены, "схаваўся пад псеўданімам", што з'яўляецца, на думку Някляева, амаль што крыміналам. А вось мяне, Уладзімір Пракопавіч, не хвалюе гэта акалічнасць – псеўданім ці не... Вы лічыце, што "для палемікі неабходны асоба, імя". Такі ў вас савецка-іерархічны падыход. Мяркую, што для большасці чытачоў самае галоўнае не імя, а аргументы. А іх – і вельмі сур'ёзных – у артыкуле А.Белавусава хапае.

Сяргей КАРПІЦКІ.
Гродна.

ПАЗІЦЫЯ

Не той крэн узяў спадар Някляеў

У "Народнай Волі" за 26 мая я прачытаў артыкул Андрэя Белавусава «Игры проигравших» і каментарый Уладзіміра Някляева "Па-за гульнёй". Скажу шчыра: не ў захапленні я ад такой дыскусіі. Не той крэн узялі аўтары. Першая, бачыцца, хвалюе не столькі канкрэтная дзейнасць Някляева як грамадскага дзеяча, колькі тое, што ён быццам хоча, *«воспользовавшись президентскими выборами, поиметь кое-что и кое-кого»*. У сваім адказе апаненту Някляеў наогул адышоў ад тэксту Белавусава. Я чытаў яго каментарый і здзіўляўся: як гэта так, газета прадаставіла яму магчымасць уступіць у сур'ёзную палеміку, адказаць канкрэтна і падрабязна па кожным выкліку спадара Белавусава, а ён зрабіў выгляд, быццам яго гэта не тычыцца.

Ці ж не мае рацыю яго апанент на такую заўвагу на яго адрас (прыцытую па арыгінале): *«Как намерен Некляев создавать «национальные силы, которые бы отстаивали Беларусь»? Об этом ни слова. Может, проще было бы решить многие проблемы через выборы нового президента и нового парламента? Для этого, понятно, нужно в первую очередь добиваться, чтобы эти выборы были выборами, а не спектаклем. Нужно добиться, чтобы в избирательные комиссии смогли войти представители кандидатов, чтобы подсчет голосов был гласным, чтобы любая фальсификация результатов волеизъявления народа привела виноватых на скамью подсудимых. Но об этом сегодня вообще ни Некляев, ни никто из его прежних соратников не говорит».* Скажыце, што перашкаджала шаноўнаму паэту і вядомаму грамадскаму дзеячу прадставіць свой пункт гледжання на гэтую праблему?

А ці ж не пара людзям адкрыта сказаць, чаму ён усё ж такі выйшаў з "Гавары праўду!"? І чаму рух, які афіцыйна ён узначальваў чатыры гады, па сутнасці, нічога не дабіўся? Няўжо яму, вопытнаму чалавеку, было не зразумела, што задумка з "Народным рэферэндумам" у тым фармаце, які быў аб'яўлены, з трэскам праваліцца? Ён што, не адчуваў, што ў Дзмітрыева і многіх з тых, каго ён заманіў у рух, зусім іншая мэта? Чэсна паступіў бы Някляеў, калі б галосна раскрыў усю кухню "Гавары праўду!". І я чакаў, што ён зробіць гэта ў каментарыі да артыкула А.Белавусава.

Сапраўды, як можна даравяць Дзмітрыеву самую сапраўдную здраду? І я згодны з тым жа Белавусавым, які напісаў, што *«все ожидали: оклемается Владимир, оказавшись на свободе, при первой же встрече с Дмитриевым врежет ему в ухо, обозвав последними словами. Что вы, выйдя на свободу, Некляев и дальше в обнимку пошел с Дмитриевым. С чего бы это – догадайтесь сами...»*

Ды і што казаць, не адказаў спадар Някляеў ні на адзін пасаж апанента. Не той крэн узяў ён у сваім каментарыі. Яму як быццам вядома, што аўтар выкарыстаў псеўданім. Ну і што? Калі гэта і так, дык па законе ён мае такое права. А па-другое, ці ж так важна, хто напісаў артыкул? Важна, што ў ім напісана. Праводзіць нейкія паралелі з даносамі, якія мелі месца ў далёкія часы, на мой погляд, зусім не да твару такому чалавеку, як Уладзімір Някляеў.

Я згодны з адным: за незалежнасць, суверэнітэт Беларусі трэба змагацца ўсім свядомым людзям. І добра, што ствараецца агульнанародны рух, дзейнасць якога будзе скіравана менавіта на захаванне нацыі, Радзімы. Мяне хвалюе галоўнае – каб гэты рух, як і многія іншыя, што ствараліся і пяць, і дзесяць, і дваццаць гадоў таму, не ператварыўся ў пустую балбатню з вядомай канцоўкай – бясслаўным знікненнем.

Мікола МАКАРСКІ,
інжынер.
Мінск.

РЭХА

А спадар Бузіна ліў ваду на млын крамлёўскіх шавіністаў

У сваім артыкуле «Кто не скачет, того отстреливают» спадар Букчын, як мне здаецца, узяў нешта з катла такога сумна вядомага кухара маскоўскай прапаганды, як Салаўёў.

Сямён Букчын адгукнуўся на забойства журналіста Алеся Бузіны. А чаму не адгукнулася яго "совесть" на забойства 6000 жыхароў Украіны па віне агрэсіі маскоўскіх шавіністаў?

Чаму спадара Букчына не кранула забойства расійскага палітыка Барыса Нямцова?

Якім бы інтэлектуалам ні быў спадар Букчын, любыя разважанні ў падтрымку абаронцаў агрэсіі Расіі ва Украіне ў мяне выклікаюць агіду. А спадар Бузіна, як вядома, ліў ваду на млын крамлёўскіх ястрабаў.

Мікола ВАЛОШЧЫК,
народны майстар Беларусі.

P.S. Хай рэдакцыя газеты і чытачы ведаюць, што ёсць падпісчыкі, якія на баку гераічнага ўкраінскага народа, які мужна змагаецца за свабоду і незалежнасць сваёй Радзімы.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
9 ЧЭРВЕНЯ 2015 г.

КОРОТКО

Греческий кризис и ситуация в Украине – главные темы саммита «Большой семерки»

Президент США **Барак Обама** и канцлер Германии **Ангела Меркель** сделали совместное заявление о том, что санкции против России должны оставаться в силе до тех пор, пока не будут выполнены Минские соглашения о прекращении огня в Украине.

Греческий долговой кризис и ситуация в Украине стали главными темами на саммите "Большой семерки", который открылся в воскресенье в замке Эльмау в Баварских Альпах. Лидеры Великобритании, Германии, Италии, Канады, США, Франции и Японии договорились продлить действие санкций против России, возлагая на нее ответственность за нарушение перемирия на востоке Украины.

Жертвы смертельного вируса

Число заразившихся смертельным вирусом MERS в Южной Корее выросло до 87 человек, сообщает Reuters со ссылкой на местные власти. Два дня назад, 6 июня, было известно о 50 инфицированных. Накануне сообщалось, что пятеро из них погибли. Сейчас жертв уже шесть.

Впервые ближневосточный респираторный синдром (Middle East Respiratory Syndrome, MERS) был выявлен у человека в 2012 году в Саудовской Аравии. С тех пор в 23 странах мира было официально подтверждено более 1100 случаев заражения людей этим заболеванием, которое может сопровождаться лихорадкой, кашлем и пневмонией. С тех пор от вируса погибли не менее 400 человек.

Как и грипп, данная инфекция распространяется воздушно-капельным путем. Смертность от MERS достигает 40%. Этот вид коронавируса не имеет особых симптомов на ранних стадиях. Наибольшему риску заболевания подвержены люди с ослабленным иммунитетом, хронической болезнью легких, диабетом и почечной недостаточностью.

Серьезный удар для президента Эрдогана

Неудачно выступившая на выборах в Турции Партия свободы и справедливости президента Эрдогана столкнется с серьезными трудностями при формировании нового правительства.

Она впервые за 13 лет лишилась парламентского большинства в меджлисе. Ей удалось набрать только 41%, что представляет собой значительное сокращение поданных за нее голосов. На выборах 2011 года за партию было подано почти 50 процентов голосов.

Курдская партия НДП впервые преодолела 10-процентный рубеж и теперь будет представлена в меджлисе.

Ее лидер Селахаттин Демирташ ранее исключил возможность вступления в коалицию с партией Эрдогана, заявив, что результаты выборов положили конец планам превращения Турции в президентскую республику. «Разговорам об усилении роли президента и диктатуре положен конец», – заявил Демирташ на пресс-конференции в Стамбуле.

Эти результаты являются серьезным ударом для президента Эрдогана, который собирался расширить свои полномочия, внеся поправки в конституцию, для чего ему нужно было большинство мест в меджлисе.

Польшча павялічыць войска на 10 тысяч чалавек

Такім чынам, на 1 студзеня 2016 года колькасць ваеннаслужачых складзе 110 тысяч чалавек.

Dziennik Gazeta Prawna паведамляе, што Польшча не толькі павялічвае фінансаванне арміі і мадэрнізуе яе, але таксама плануе павялічыць колькасны склад Войска Польскага. Днямі міністр нацыянальнай абароны і віцэ-прэм'ер **Томаш Сямоняк** павінен падпісаць распараджэнне аб павелічэнні колькасці жаўнераў і афіцэраў на 10 тысяч чалавек.

Плануюцца таксама іншыя новаўвядзенні, напрыклад, штомесяц 2 тысячы добраахвотнікаў змогуць адбыць палявыя вучэнні пад камандаваннем афіцэраў, паведамляе Dziennik Gazeta Prawna.

ГЛУБОКИЙ ВЗГЛЯД

Известный артист Олег Басилашвили в своей статье глубоко и неравнодушно осмысливает сегодняшнее состояние российского гражданского общества, вскрывает корни его острейших проблем и противоречий. Надеемся, читателям «Народной Воли» будет небезынтересно познакомиться с этой публикацией, отдельные моменты которой наталкивают на размышления и о белорусской действительности.

Олег БАСИЛАШВИЛИ

Люди как люди?

Я вот думаю: а что было бы, если бы Воланд* прибыл в Москву сейчас? То есть не в Москву Сталина, а в Москву Путина?

Как вы помните, во время триумфального выступления своей свиты на московских подмостках «профессор» делает эдакое философское отступление, пристально рассматривая зрителей:

«Ну что же, они – люди как люди. Любят деньги, но ведь это всегда было... Человечество любит деньги, из чего бы те ни были сделаны, из кожи ли, из бумаги ли, из бронзы или из золота. Ну, легкомысленны... ну, что ж... и милосердие иногда стучится в их сердца... обыкновенные люди... в общем, напоминают прежних... квартирный вопрос только испортил их...»

Когда некоторые нынешние аналитики уподобляют нашу эпоху тридцатым годам, они не совсем правы. Те люди, люди 1930-х, действительно «напоминали прежних», дореволюционных. Манерами, бытом, представлениями. Булгаков это хорошо показывает. С нынешними россиянами людей 30-х по-настоящему роднит лишь одно: любовь к деньгам. Как же так? – возразит кто-то. А отношение к власти, холуйские славословия, поголовная поддержка политики вождя? Разве все это не похоже на нынешнюю 86-процентную поддержку Путина?

Отвечу: похоже, но только ВНЕШНЕ. У нас ситуация с общим качеством населения неизмеримо хуже, чем в 30-е годы. Хуже!

Когда мы видим кадры кинохроники, на которых монолитные колонны маршируют под лозунгами «Слава великому Сталину!», «Смерть троцкистским собакам!», мы должны видеть, что стоит за этим. А за этим стоит гражданская война, за этим годы геноцидного террора и социальной дискриминации. За этим стоит всепроникающий, как интернет, страх. Вот что надо понимать.

Но когда современное российское большинство поддержало «крымнаш», поддержало «новороссию», у него за плечами был не опыт Соловков, не опыт раскулачивания, массовых расстрелов и Беломорканала. Нынешний обыватель не знает, что это такое – шаги НКВД ночью за твоей дверью. Его не били по половым органам на допросах. Нет, у нынешнего большинства за плечами опыт совсем другой жизни: опыт жизни при демократии 1990-х, пусть и очень несовершенной, да, но демократии. Наше большинство, так возлюбившее Путина, уже не знало страха и железного занавеса. **Нынешнее большинство никто не запугивал и не принуждал.** Когда советский народ в 1939-м, стоя на митингах по заводам и фабрикам, единодушно гавкал после нападения на Финляндию: «Да здравствует мирная политика Советского Союза! Да здравствует великий Сталин! Мы полностью одобряем меры, принятые Советским правительством!» – я понимаю, что это происходило в стране ГУЛАГа. Попробуй-ка не поддержи. Если не выразишь одобрение – погибнешь лютой смертью.

Но тем, кто в марте прошлого года рукоплескал в Кремле по поводу «возвращения» Крыма, – им удары сапогом по почкам и ГУЛАГ явно не грозили. Как и остальным 86 процентам. Ну ладно, не пойдешь ты на митинг в поддержку «Крымнаш» – ну, выгонят с работы, это самое большее (но не расстреляют и на Колыму не ушлют). И, кстати, не всех же гоняют на эти митинги. Подавляющее большинство сидит себе дома и исповедует «Крымнаш» совершенно добровольно, наедине с собой и телевизором, в семейном кругу, по зову сердца, безо всякого давления и безо всякого стимулирующего страха. Они, эти люди, не прошли через мясорубку террора. Они имеют опыт достаточно свободной постсоветской жизни, у них загранпаспорта и выход в интернет, но при том они уже готовы нести по улицам лозунги: «Слава великому Путину!» и «Смерть пятой колонне!». У них, в принципе, в 90-е был шанс стать нормальными людьми, войти в круг нормальных народов. Но нет, они по доброй воле выбрали сталинизм-2 и бредни о новом имперском величии – вот в чем коренное отличие наших современников от людей 30-х годов. Зная ВСЕ о сталинском терроре, наши современники, по данным «Левада-центра», его оправдывают, очевидно, надеясь, что новый террор лично их не затронет. **То есть они, сволочи, согласны на репрессии, если будут «грести» ДРУГИХ.** Если ДРУГИМ будут ломать судьбы; если ДРУГИХ будут гнобить, мучить и убивать. Вот какое у нас замечательное население сегодня.

Совок совершил ужасное дело: похоже, за время своей истории он истребил почти всех, кто мог бы воспринять свободу. Последний всплеск сопротивления – Новочеркасский бунт при Хрущеве. Когда потом появился шанс на свободу, воспользоваться им было уже некому. Воля к свободе осталась в Украине, в Прибалтике, в Грузии. Но не у нас, не у русских. У нас качество населения низведено ниже плинтуса. Оно не идет ни в какое сравнение со сталинскими временами. Ибо тогда система все-таки преодолевала сопротивление, с нею все-таки боролись. Были крестьянские восстания... Был огромный пласт людей, ненавидящих Сталина и совок вообще. Недаром системе требовался **ГУЛАГ. Сейчас он не нужен. ЭТОТ народ любит вождя и без ГУЛАГа. Страшное дело – рабство из-под палки. Но еще страшнее – рабство без палки. Страшен совок в ватнике. Но страшнее совок на иномарке, в импортных шмотках, отдыхающий в Европе и при том ненавидящий Запад.** Помнится, при совке власть обязывала хозяев личных домов вывешивать по праздникам красный флаг. Не вывесишь – будут неприятности. Сейчас никто никого не принуждает цеплять «колорадскую» ленточку на свой личный автомобиль – но цепляют все, сами цепляют, не замечая, как двусмысленно и даже комично этот круглогодичный «символ победы» выглядит на «мерседесе» или «фольксвагене».

Этот нынешний добровольный неосталинизм, добровольный отказ от возможности быть свободным – гораздо страшнее атмосферы 30-х годов. Он знаменует полную деградацию, возможно, уже необратимую. Это вырождение как следствие мощнейшей антиселекции, отрицательной калибровки. В великом русском языке есть слово «люди» и слово «ублюдки». Как видите, они вроде бы созвучны, похожи друг на друга (может даже показаться, что корень у них один). Однако значение этих слов совсем разное. И корни разные – «люд» и «блуд» соответственно. Между этими двумя словами при всем их некотором созвучии – дистанция огромного размера. Такая же, как между русскими 1930-х годов и нами, нынешними русскими. Там, в 30-х, были все-таки люди.

Начало перестройки было ознаменовано появлением знакового фильма «Покаяние» Тенгиза Абуладзе. Собственно, перестроечная критика сталинизма началась с него. Главный смысл этого фильма был не воспринят, он показался тогда слишком радикальным и даже нигилистическим. Сын выкапывает из могилы труп отца-тирана и выбрасывает его с горы куда-то в мир – на ветер, на вечный позор. О, как тогда, в пору выхода фильма на экраны, многие клеймили эту яркую сцену, как оскорблялись ею! Фильм стал своего рода «проверкой на вшивость», проверкой готовности общества к переменам, к перерождению. Он нес в себе послание, которое не было услышано: нас может спасти только радикальное отречение от скверны. Подобное тому, что совершила Восточная Европа. Но этого не произошло. Покаяние – а именно в этом состояло послание фильма – не состоялось. Фильм, повторяю, не был услышан, и само это слово – покаяние – стало по большей части вызывать раздражение и озлобление, и чем дальше, тем сильнее. Призывы к покаянию стали восприниматься как оскорбление национального и личного достоинства: «Кому, НАМ каяться?! Перед кем??? Да мы всех их спасли от фашизма!!!» Сегодня тема покаяния, звучавшая в годы перестройки, окончательно перечеркнута великой темой «вставания с колен». Ее венец – «Крымнаш». Законченный исторический цикл: от фильма «Покаяние» до фильма «Путь на родину». **Мы вернулись-таки «на родину». Кто-то, вспоминая картину Абуладзе, сказал, что зловонный труп тирана теперь подобран и водружен на старый пьедестал. Не совсем так. Этот полуразложившийся труп наши современники притащили к себе домой и усадили за семейный стол. В его обществе пьют чай. С ним подобострастно беседуют, с ним советуются. И если у трупа вдруг отваливается голова, ее с извинениями прилаживают на место.**

Так Вы говорите, мессир, люди как люди? Нет, увы, к нам это уже не относится. Это не про нас. Мы не «люди как люди», а некий продукт системы расчеловечивания. Покаяние могло пробудить в нас человеческое, но мы, потоптавшись немного на историческом перепутье, отвергли этот шанс. У людей 30-х такого шанса не было, и единственное, что нас роднит с ними, единственное, что мы от них унаследовали, – их негатив: готовность стучать, трамвайное хамство и слабость к халяве. Несмотря на то, что Москва сейчас сияет модными бутиками навроде миланских и прочих, нынешняя публика, думаю, так же ломанулась бы в магазин Геллы* на сцене театра «Варьете». И коварные купюры, дождем слетающие с потолка, хватала бы только так, за милую душу. Путин смекнул, как можно купить эту «милую душу». Он пытается Вам подражать, мессир. **«Наш Крым» – это тот же магазин Геллы на сцене современности. Хит сезона «русской весны».** Интересно, кто в роли Геллы? **Вероятно, бл...кие российские СМИ с трупными пятнами на руках.** Народ вот уже год активно и упоительно примеряет на себя Крым, приговаривая: «Шикарно! Качественно! Патриотично! А как оперативно провернули! Глазом не успели моргнуть!» На что надеется Путин? На то, что иллюзия, морок станет вечной реальностью? Даже Вы, мессир, на это не посягали. Морок развеется, оставив только срам и массовый визг. Вам-то что, мессир, Вы встали и ушли. А Путину податься некуда: он не вольный художник, в отличие от Вас, он директор-хозяин этого, блин, «Варьете». Он обречен метаться по рушащемуся зданию, среди разочарованной, озлобленной, взбешенной публики, теряющей человеческие признаки. Вот такой театр. «Сеанс окончен! Маэстро! Урежьте марш!!!»

* Воланд и Гелла – фантастические персонажи знаменитого романа Михаила Булгакова «Мастер и Маргарита».

Самые влиятельные женщины года

Ангела Меркель сохранила первое место в рейтинге 100 самых влиятельных женщин мира, который ежегодно составляет журнал Forbes. Канцлер ФРГ возглавляет рейтинг пятый год подряд, всего она оказывалась на его вершине 10 раз. Предлагаем снимки некоторых влиятельных женщин, фотографии которых редко помещались в наших СМИ.

7-е место: президент Бразилии **Дилма Русеф.**

8-е место: член совета директоров Facebook **Шэрил Сэндберг.**

9-е место: глава подразделения Youtube в составе Google **Сьюзан Войжитски.**

12-е место: американская телеведущая, актриса, продюсер, общественный деятель **Опра Уинфри.**

СТОП-КАДР

Спякотны летні дзень у індыйскім горадзе Ахмадабадзе. І пагоншчык вырашыў выкупаць свайго слана ў рацэ.

СТРАТЫ

Памерла экстрасэнс Джуна

Перад гэтым яна два дні была ў коме.

У Маскве памерла вядомая лекарка-экстрасэнс **Джуна Давіташвілі**. Да свайго 66-годдзя яна не дажыла літаральна паўтара месяца.

Пра смерць Джуны напісаў на сваёй старонцы ў «Жывом журнале» яе сябар акцёр **Станіслаў Садальскі**: *«Два дні Джуна была ў коме, сёння яе не стала»*. Садальскі паведаміў, што Джуне стала кепска некалькі дзён таму, калі яна выйшла з дома ў краму па прадукты. Пасля гэтага яе забрала «хуткая дапамога». Таксама Садальскі дадаў, што нейкі час таму Джуне рабілі аперацыю ў сувязі з праблемамі з цыркуляцыяй крыві.

Джуна (Яўгенія Ювашаўна) Давіташвілі нарадзілася ў 1949 годзе на Кубані. Акрамя лекарства займалася маляваннем, пісала вершы і апавяданні. Была прэзідэнтам Міжнароднай акадэміі альтэрнатыўных навук.

Сярод яе пацыентаў называюць такія вядомых асоб, як Леанід Брэжнеў, Ілля Глазуноў, Роберт дэ Ніра, Марчэла Мастраяні, Андрэй Таркоўскі, Федэрыка Феліні і іншых.

У 2001 годзе Джуна страціла адзінага сына. З таго часу яна больш не магла лячыць і жыла самотна.

ПРЯМОЙ ВОПРОС

Чем вызвана активизация боевых действий под Донецком?

Президент Украины Петр Порошенко, выступая с ежегодным посланием к Верховной Раде, заявил, что вооруженные силы Украины чудом смогли остановить наступление *«регулярных российских войск, вооруженных до зубов»*.

Накануне в районе населенного пункта Марьинка возобновились бои, ставшие самым серьезным нарушением второго Минского соглашения.

Ведущий «Пятого этажа» Би-Би-Си Михаил Смотряев беседует с директором киевского аналитического центра «Пента» Владимиром Фесенко.

– Пресс-секретарь президента России Песков сообщил, что внезапное обострение на юго-востоке, практически полномасштабные боевые действия, – это украинская провокация, подготовленная к саммиту «Большой семерки» в Германии и следующему за ним саммиту ЕС. Ваш комментарий?

– Если уж шутить, то можно сказать, что это подарок сепаратистам на годовщину президентства Порошенко. Премьер-министр Украины Яценюк по поводу саммита G7 сказал, что это провокация России к саммиту «Большой семерки». Но здесь не до шуток.

Я не совсем согласен, что это самое серьезное нарушение второго Минского соглашения. Это второе. Самое серьезное было Дебальцево, сразу после подписания Минских соглашений. Но нынешнее столкновение – самое крупное военное столкновение в зоне конфликта после него и внушает серьезные опасения. Есть риск эскалации, может быть, локальный, без официального выхода из режима перемирия. Но опять пахнет войной, это самое опасное.

– Многие военные эксперты сходятся на том, что лето, июль–август, – самое удобное время, чтобы проводить широкие военные операции в том районе. Потихонечку накапливаются мелкие сигналы, которые можно интерпретировать по-разному, но можно и как подготовку к более широкой, если не полномасштабной, кампании в ближайшие недели. Насколько это вероятно?

– Я версию с саммитом «Большой семерки» тоже рассматривал бы, но несколько в другом ключе. Я не думаю, что в Марьинке ставили какую-то большую стратегическую цель. Может быть, были определенные тактические задачи, но то, что это произошло сразу же после провала переговоров в Минске 2 июня, многие наблюдатели оценили как ответ России на минский ступор и способ силового давления. Формула «принуждение к миру» через войну в Украине испытана уже несколько раз: и в августе прошлого года, и в начале этого года, перед вторыми Минскими соглашениями. Похоже, что сейчас происходит нечто подобное. И на нас давят этой эскалацией, и европейцев пугают, и западных лидеров – в этом смысле интересен саммит. Как показывает опыт, западные лидеры на такие угрозы реагируют достаточно болезненно. Другое дело, как они отреагируют. Но это способ реакции на тупик переговоров в Минске.

– Украина стремится в НАТО. Россия вряд ли при каких-либо условиях допустит появление члена альянса на своих границах.

– Уже допустила. Страны Балтии граничат с Россией. И Польша граничит. Тут проблема не в границах, а в том, что Россия считает постсоветское пространство – Грузию и Украину – частью сферы влияния России. Страны Балтии – уже отрезанный ломоть. А допуск НАТО на свою территорию в России считают недопустимым. Конфликт на востоке Украины разгорелся в том числе поэтому. Так что с темой НАТО надо быть поосторожнее.

Андрей ПЕТРОВ.

СМЕЛЫЕ ЛЮДИ

На лодке через Тихий океан

Американка Соня Баумштейн решила в одиночку пересечь Тихий океан на весельной лодке – 7 июня она отправилась в путь из японского порта Теси. Планируется, что путешествие продлится от четырех до шести месяцев и завершится в американском городе Сан-Франциско.

Лодка американки, которая не оборудована мотором или парусом, весит 300 килограммов (пустая) и достигает семи метров в длину. На ней установлены спутниковый телефон и GPS-датчик, который позволяет отслеживать местонахождение.

Гражданке США 29 лет, и специально перед путешествием она поправилась на 18 килограммов. Ожидается, что каждый день она будет грести по 14–16 часов и сжигать примерно по десять тысяч калорий. При этом проблем с питанием у Баумштейн, судя по всему, не будет. С собой в дорогу она берет около 550 килограммов еды, а ее лодка оборудована специальным прибором, который опресняет морскую воду.

Американке предстоит проплыть более девяти с половиной тысяч километров. Если ей удастся совершить задуманное, то она станет первой женщиной, которая в одиночку пересекла Тихий океан на веслах. До Баумштейн это пока удавалось только мужчинам.

ОПЫТ

Финляндия: курс на всеобщее высшее образование

В современной Финляндии обучение почти во всех учебных заведениях бесплатное. Это государственная политика страны, взявшей несколько лет назад курс на всеобщее высшее образование для молодежи.

К слову, все высшие учебные заведения в Финляндии – государственные.

В результате Финляндия – очень динамичная страна. Немногие знают, что она входит в десятку самых высокотехнологичных стран мира.

Сегодня государство вкладывает накопленные ресурсы в свое будущее – молодое поколение. Ежегодно в Финляндии появляются все новые вузы: университеты и политехники (технические вузы) с современным оснащением и высокотехнологическими возможностями.

СТАЛА ВЯДОМА

Навошта польскі міністр ездзіў у Мілан

Міністр сельскай гаспадаркі Польшчы пабываў у Мілане на кірмашы „ЭКСПА-2015". Ён наведаў польскі стэнд і выступіў з дакладам на Міжнародным сельскагаспадарчым форуме.

Паводле слоў міністра, прысутнасць польскіх кампаній на міжнародным харчовым кірмашы – гэта шанец на ўмацаванне пазіцыі польскіх прадуктаў на сусветным рынку.

У мінулым годзе Польшча экспартавала прадуктаў харчавання на суму 21 мільярд 400 мільёнаў еўра. Паводле інфармацыі Міністэрства сельскай гаспадаркі, сёлета экспарт можа скласці 25 млрд еўра.

Кірмаш „ЭКСПА-2015" у Мілане будзе працягвацца да канца кастрычніка.

ЗА БУГАМ

Эканамічны рост – у дабрабыт

Польшча з'яўляецца адной з краін, якім удаецца ператварыць эканамічны рост у дабрабыт. У рэйтынгу якасці жыцця The Boston Consulting Group Польшча займае 31-е месца разам з Венгрыяй.

Прадстаўнік кансалтынгавай кампаніі Дуглас Біл падкрэслівае, што Польшча мае падставы да задавальнення, паколькі з'яўляецца краінай, дзе эканамічны рост выразна ўплывае на якасць жыцця.

У гэтым аспекце Польшча выглядае лепш, чым Турцыя, Расія і Мексіка.

Сааўтар рэйтынгу лічыць, што Польшча робіць прагрэс у многіх галінах, у тым ліку ў галіне кіравання, грамадзянскай супольнасці, адукацыі і аховы навакольнага асяроддзя.

Народная Воля http://www.nv-online.info 9 ЧЭРВЕНЯ 2015 г.

ПАСЛЯ ПАДЗЕІ

Віктар КАЗЬКО: «Трэба ўспрымаць жыццё такім, якое яно ёсць...»

На пачатку чэрвеня пісьменнік Віктар Казько за кнігу «Час збіраць косці» атрымаў прыз штогадовай літаратурнай прэміі імя Ежы Гедройца. "Народная Воля" хоць і са спазненнем, але павіншавала пісьменніка з узнагародай.

– Я працую не для прэмій, – гаворыць Віктар Апанасавіч. – Але, канешне, гэта вельмі прыемная падзея. [illegible]

– Разам з дыпломам вам уручылі чэк на 10 тысяч еўра ад польскага «Ідэя Банка». [illegible]

[illegible]

Марына КОКТЫШ.

КЛІНЧ

«Як у арміі» ці «як у турме»?

Праваабаронцы ўступілі ў жорсткую спрэчку наконт умоў утрымання ў беларускіх турмах

Гэтая спрэчка мае сваю перадгісторыю. Ёсць такая арганізацыя – «Платформа», якая займаецца маніторынгам сітуацыі ў турмах і абаронай правоў зняволеных. Зараз двое яе заснавальнікаў – Андрэй Бандарэнка і Міхаіл Жамчужны – па розных справах апынуліся за кратамі. Арганізацыю ўзначаліла Алена Красоўская-Каспяровіч. І... здарыўся цуд. [illegible]

Алена КРАСОЎСКАЯ-КАСПЯРОВІЧ: «Турмы сталі, як армія... Палітвязняў ніхто не прэсуе»

Скандал выклікала інтэрв'ю Алены Красоўскай-Каспяровіч сайту "Беларускія навіны". Вось урыўкі з яго.

– 4 мая ў Савеце ААН па правах чалавека абмяркоўвалася сітуацыя ў Беларусі. Прадстаўнік Дэпартамента выканання пакаранняў (ДВП) МУС падкрэсліў, што грамадскія арганізацыі маюць доступ да ўстаноў пазбаўлення волі і назваў "Платформу". Як вам удалося гэтага дамагчыся?

[illegible]

– Я сама купляла рэчы, прывозіла ходную дапамогу яму і яго сям'і. [illegible] як армія. Раней такога не было.

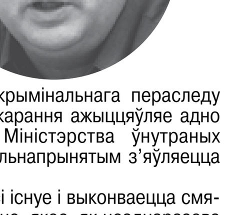
– З чым вы гэта звязваеце? [illegible]

– Мы выпрацавалі для сябе [illegible] ў салдата не прышыты каўнерык, ён сядзе на губу? Гэта рэжым, які [illegible] сядзяць у яме і ім праз краты кідаюць недаедкі.

ДАСЬЕ

Алена Красоўская-Каспяровіч у "Платформу" прыйшла ў чэрвені 2011 года, з'яўлялася намеснікам дырэктара. [illegible]

13 аргументаў Паўла Сапелкі

***Павел Сапелка,** праваабаронца, былы член прэзідыума Мінскай гарадской калегіі адвакатаў, катэгарычна не згодны з такімі высновамі. Ён прывёў 13 аргументаў супраць таго, што ў беларускіх калоніях цяпер «амаль як у арміі». Павел Сапелка нагадвае:*

1.Функцыі крымінальнага пераследу і выканання пакарання ажыццяўляе адно ведамства – Міністэрства ўнутраных спраў, хаця агульнапрынятым з'яўляецца іх падзел.

2.У Беларусі існуе і выконваецца смяротнае пакаранне, якое, як неаднаразова заяўляў Камітэт па правах чалавека ААН, па самой працэдуры падпадае пад прыкметы катаванняў і бесчалавечных адносін як да самога пакаранага, так і да яго сваякоў.

3.Зніжэнне ўзроўню злачыннасці за апошнія 7–8 гадоў амаль удвая (на 90%) суправаджалася памяншэннем колькасці зняволеных толькі на 40%, з чаго становіцца зразумелым, што да рэальнай гуманізацыі практыкі праваприменення яшчэ далёка, і пазбаўленне волі застаецца асноўным інструментам барацьбы са злачыннасцю. У СІЗА ўтрымліваецца амаль столькі ж асоб, колькі ў 2010 годзе, калі ўзровень злачыннасці быў у паўтара раза вышэй.

4.Беларусь – адна з нешматлікіх краін, дзе зняволеных у калоніях караюць пазбаўленнем спатканняў з роднымі. У Расіі, Казахстане і Малдове такой меры спагнання не прадугледжана. Беларускі зняволены ва ўмовах агульнага рэжыму можа сустрэцца з роднымі максімум 10 разоў у год, малдаўскі – 16, туркменскі – 20 разоў.

5.Жанчыны, якія нарадзілі дзіця ў калоніі, не атрымліваюць ні аднаго з прадугледжаных у Беларусі відаў дапамог, у тым ліку аднаразовай дапамогі пры нараджэнні дзіцяці; ім не даюць адпачынак па доглядзе за дзіцем, не зніжаюць норму выпрацоўкі і не кампенсуюць час, выдаткаваны на кармленне. Пасля таго як дзіця ў 3 гады пакіне дом дзіцяці калоніі і будзе накіравана ў звычайны дзіцячы дом, ён убачыць маці толькі пасля яе вызвалення.

6.Зняволеныя самі аплачваюць сваё ўтрыманне ў калоніі і турме, адпаведныя вылікі робяцца з іх заробку. Імі аплачваюцца выдаткі па камунальных плацяжах, якія нясе калонія, харчаванні, забеспячэнні форменным адзеннем і абуткам, іншымі відамі забеспячэння. Пры гэтым зняволеныя паўсюдна прыцягваюцца да фінансавання расходаў месцаў пазбаўлення волі на рамонт і добраўпарадкаванне.

7.Абавязковыя страхавыя ўзносы на сацыяльнае страхаванне за зняволеных не выплачваюцца; на іх не распаўсюджваюцца правілы аплаты працы, прадугледжаныя Працоўным кодэксам. Адпачынак зняволенага ў два разы карацейшы, чым мінімальны на волі, і не аплачваецца.

8.Калі чыноўнікі МУС кажуць пра тое, што калоніі не перанаселены, яны ўлічваюць айчынную норму плошчы на аднаго чалавека – 2 квадратныя метры жылой плошчы. Еўрапейскім стандартам ужо даўно з'яўляецца норма ў 4 квадратныя метры – удвая больш. Такія нормы ўвяла ў заканадаўства нават небагатая Малдова. Але і прыніжаная норма ў 2 кв. метры ў некаторых установах (СІЗА, асабліва ў «транзітных» камерах) не выконваецца.

9.Да выканання аплатных работ у месцах пазбаўлення волі прыцягнута за мінулы год толькі каля 70% зняволеных. Паводле заключэння Міжнароднай федэрацыі за правы чалавека, зробленага ў 2013 годзе па выніках маніторынгу, праведзенага сумесна з праваабаронцамі-"вясноўцамі", з выкарыстаннем дадзеных, прадстаўленых ЧКПУ «Платформа инновейшн», умовы работы і іх уздзеянне на стан здароўя зняволеных супярэчаць шматлікім міжнародным абавязацельствам Беларусі ў галіне правоў чалавека.

10.Зняволеныя СІЗА ў Беларусі (каля 6000 чалавек) да прызнання іх вінаватымі судом пазбаўлены права абіраць. Выбарчага права пазбаўлены ўсе асуджаныя да пазбаўлення волі.

11.Перапіска зняволеных і іх адвакатаў праходзіць цэнзуру. Адміністрацыя калоніі мае права не накіроўваць звароты зняволеных тым адрасатам, якія, на яе думку, не пасуюць для вырашэння названай зняволеным праблемы.

12.У беларускіх лячэбна-працоўных прафілакторыях утрымліваюцца ва ўмовах пазбаўлення волі больш за 5000 чалавек, якія не ўчынялі злачынстваў. Акрамя Беларусі, у Еўропе ЛПП ёсць толькі ў так званай Прыднястроўскай Малдаўскай рэспубліцы.

13.Грамадскі кантроль за дзейнасцю месцаў пазбаўлення волі, у тым ліку ЛПП, адсутнічае. Восем грамадскіх наглядальных камісій за ўвесь 2014 год за дзевяць выездаў наведалі сем з 28 месцаў пазбаўлення волі, ніякіх парушэнняў не ўстанавілі. ЛПП гэтыя камісіі наведваць не маюць права, а ў следчых ізалятарах маюць права кантраляваць становішча толькі асуджаных, якія адбываюць там пакаранне.

Ігар МАРОЗАЎ.

ДАВЕДАЧНАЕ БЮРО СПАЖЫЎЦОЎ

На пытанні чытачоў "Народнай Волі" адказвае старшыня Пухавіцкай раённай арганізацыі ГА "Беларускае таварыства абароны спажыўцоў" Васіль ВАЛАСЮК.

Не падышлі запчасткі для машыны

Як мяркуе прадавец, ён мне прадаў патрэбныя запчасткі для машыны, але яны не падышлі. Ці магу я вярнуць іх назад? З моманту купкі прайшоў месяц.

Віталь ТРАВІНСКІ, г.Баранавічы.

– Не можаце. Дэталі для машыны можна абмяняць на працягу 14 дзён.

Заказалі кухню, а фірма абанкруцілася

Заказалі кухню, заказ аплацілі поўнасцю. Паводле дамовы тэрмін яго выканання ўжо закончыўся, але заказ наш так і не выкананы. Ад фірмы – адны абяцанні. І, нарэшце, яна збанкрутавала. Як вярнуць грошы?

Святлана ВАЛЕВІЧ, Мінск.

[illegible]

Якія тэрміны экспертызы тавару?

У які тэрмін прадавец павінен правесці праверку якасці і экспертызу тавару?

Валянцін СТРЭХ, г.Орша.

[illegible]

Страхавая кампанія выплаціла не ўсе грошы

У мяне ўзнікла спрэчка са страхавой кампаніяй, якая выплаціла не ўсе грошы па аўтамабільнай страхоўцы. [illegible] Ці магу я, звяртаючыся ў суд, не плаціць дзяржаўную пошліну і патрабаваць кампенсацыю на сваю карысць?

Мікалай МАНДРЫК, Валожынскі раён.

– Калі вашы інтарэсы прадстаўляе арганізацыя па абароне правоў спажыўцоў, дзяржаўную пошліну плаціць не трэба. Права звяртацца ў суд належыць спажыўцу.

Ці можна вярнуць у магазін абутак, набыты падчас распродажу?

Купіла абутак на акцыі на 50 працэнтаў танней ад папярэдняга кошту. На наступны дзень вырашыла вярнуць туфлі ў магазін – колер не вельмі падышоў да сукенкі. Мне сказалі, што тавар назад не возьмуць і грошы не вернуць, бо ён быў набыты на распродажы. Хіба ёсць такі закон?

Валянціна, г.Пінск.

– Вас увялі ў зман, бо ва ўсіх выпадках спажывец мае права заявіць патрабаванні з прэтэнзіяй на якасць абутку, а таксама на якасны абутак не па фасоне. Такі тавар можна замяніць альбо вярнуць грошы на працягу 14 дзён.

Сыну купілі два аднолькавыя касцюмы

Набыла ў падарунак сыну касцюм, а затым даведалася, што мая маці купіла яму такі ж. Што мне цяпер рабіць? Ці магу я вярнуць адзін касцюм у магазін?

Марына ГЕРАСІМОВІЧ, г.Салігорск.

– Так, на працягу 14 дзён. З нагоды таго, што не падышоў па фасоне.

Згубіў чэк, а тавар трэба вярнуць у магазін

Прадавец адмаўляе мне ў замене няякаснага тавару, бо я згубіў касавы чэк. Што рабіць?

Васіль ПЯТРОЎСКІ, г.Любань.

Дзеянні прадаўца незаконныя. У гэтым выпадку спажывец можа спаслацца на куплю тавару са сведкам.

КНІЖНАЯ ПАЛІЦА

Беларускую класіку будуць прадаваць у супермаркетах

Ужо ў чэрвені ў продажы з'явіцца адразу цэлая серыя кніг айчыннай класікі пад назвай **«Мая беларуская кніга»**. Сярод яе аўтараў – *Францішак Аляхновіч, Вацлаў Ластоўскі, Васіль Быкаў* ды іншыя творцы, пра якіх «забыліся» дзяржаўныя выдавецтвы. Серыя з 26 кніг, як заўважыў адзін з яе распрацоўшчыкаў, пісьменнік **Уладзімір Сіўчыкаў,** будзе прадавацца не толькі ў гандлёвых кропках «Белкнігі», але і ў супермаркетах. Прычым выдаўцы абяцаюць зрабіць яе даступнай па цане.

«*Мой выдавецкі досвед гаворыць пра тое, што часта лягчэй дамовіцца з аўтарамі, чым з іхнімі нашчадкамі*, – пра тое, як ішла праца над серыяй, **Уладзімір Сіўчыкаў** расказаў Радыё Свабода. – *На жаль, нам не ўдалося дамовіцца з нашчадкамі адной нашай славутай пісьменніцы, якія жывуць у Беластоку. Калі мы прапанавалі ім пасільны для выдавецтва ганарар, нам было заяўлена, што "бабулі савецкая ўлада плаціла больш". На што я не стрымаўся і адказаў: "Так, плаціла – канцлагерам, пераследам, недрукаваннем, вось такія былі ў вашай бабулі ганарары". Дзякуй Богу, з усімі астатнімі спадкаемцамі падобных праблем не ўзнікала*».

АФІША

Шуфуцінскі ў Мірскім замку не выступіць

У праграме фестывалю «Музычныя вечары ў Мірскім замку» адбыліся змены. Канцэрт Міхаіла Шуфуцінскага, які быў анансаваны на 12 чэрвеня, адменены.

У сям'і спевака гора – 5 чэрвеня ў Лос-Анджэлесе памерла жонка Шуфуцінскага Маргарыта Міхайлаўна, з якой ён пражыў у шлюбе 44 гады.

Новы графік музычнага вечара ў Міры 12 чэрвеня (пятніца) наступны:

21.00 – «Песня года Беларусі-2015», частка першая.

01.00 – Рок-канцэрт з удзелам беларускіх рок-музыкантаў.

Ганна ГАНЧАРЫК.

ЗАПРАШЭННЕ

Нямое кіно – пад музыку

У Беларусі пройдзе open-air-фестываль нямога кіно і сучаснай музыкі "Кинемо".

Паказваць нямыя фільмы пад жывую музыку – даўняя традыцыя. Звычайна ў распараджэнні музыканта мелася толькі толькі піяніна нізкай якасці, па клавішах якога прыходзілася літаральна стукаць. Адсюль нарадзілася назва прафесіі – тапёр (ад французскага taper – «пляскаць», «стукаць»). Дарэчы, у маладосці гэтым заняткам не грэбаваў сам Дзмітрый Шастаковіч. Але са з'яўленнем гукавога кіно эпоха тапёраў і агучванне фільмаў сышла ў мінулае.

Два гады таму Асацыяцыя маладых беларускіх кампазітараў і праект Cinemascope арганізавалі ў Мінску фестываль «Кинемо». У гэтым годзе ён, як звычайна, пройдзе ва ўнутраным дворыку музея-майстэрні Заіра Азгура. Кожны чацвер ***з 18 чэрвеня па 16 ліпеня*** будуць паказаны нямыя фільмы класікаў сусветнага кінематографа. Гэта тры амерыканскія фільмы 1920-х гадоў («Навігатар», «Невядомы» і «Ідал дзённых спектакляў»), польская стужка таго ж часу «Моцны чалавек», а таксама чатыры кароткаметражкі.

«*У першы дзень беларуска-нямецкая піяністка Тамара Серыкава выступіць як класічная тапёрша. Гэта значыць выканае чужую музыку*, – тлумачыць кампазітар **Вольга Падгайская**, адзін з арганізатараў «Кінемо». – *У іншыя дні прагучыць арыгінальная музыка, напісаная сучаснымі аўтарамі*». Сярод выканаўцаў ансамбль «Фрэдэрыка», ньюджаз-гурт «Мроі Пафнуцыя», госць з Польшчы Яцэк Сатомскі, а таксама іншыя. Дарэчы, усе паказы будуць пачынацца ў 21.30, калі ўжо сцямнее.

У гэтым годзе "Кинемо" пашырыць сваю геаграфію. Паказы таксама пройдуць у Магілёве *(11–13 чэрвеня ў Тэатры лялек)*, Гродне (*19–21 чэрвеня ў Музеі гісторыі рэлігіі*) і Брэсце *(26–28 чэрвеня ў Абласной філармоніі).* Кошт аднаго квітка ў Мінску складзе 50 тысяч (у абласных цэнтрах – 40 тысяч), абанемент на ўсе паказы – 200 тысяч рублёў.

Максім ПЛОТНІКАЎ.

ФУТБОЛ

Рэпетыцыя

Напярэдадні адборачнага матча з іспанцамі футбалісты зборнай Беларусі згулялі з расіянамі.

14 чэрвеня на "Барысаў-Арэне" беларуская каманда правядзе адборачны матч чэмпіянату Еўропы супраць каманды Іспаніі.

"Вынік на нас зараз не ціснe, – кажа ігрок беларускай зборнай **Аляксандр Глеб.** – *Спадзяюся, што згуляем, як можам, будзем выглядаць прыстойна. Зразумела, што іспанцы будуць нас "вазіць", але не трэба баяцца камбінаваць і контратакаваць. Будзем біцца – гэта факт. Калі ўдасца менш дапускаць дурных памылак, будзе шанц згуляць прыстойна. Інакш нас пакараюць".*

У мінулую нядзелю, напярэдадні адказнай сустрэчы, беларусы згулялі ў Хімках супраць зборнай Расіі. Матч нагадваў арэлі, але вынік – не на карысць нашай каманды. За 13 хвілін да канца асноўнага часу беларускія футбалісты выйгравалі з лікам 2:1, але прайгралі – 2:4.

Галоўнаму трэнеру зборнай Аляксандру Хацкевічу ёсць нагода задумацца і зрабіць высновы. Бо, як кажа Глеб, іспанцы нас дакладна "пакараюць". І вельмі моцна...

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

Народная Воля http://www.nv-online.info 9 ЧЭРВЕНЯ 2015 г.

ФОТАФАКТ

Маша і мядзведзь

Фотасесія расійскіх мадэляў у кампаніі сапраўднага мядзведзя здзівіла і захапіла ўвесь свет. Спецыяльны матэрыял, прысвечаны гэтаму незвычайнаму праекту, апублікавала брытанская ***Daily Mail***.

Здымкі былі зроблены фатографам Вольгай Баранцавай у адным з падмаскоўных лясоў. Фотасесія мадэляў **Марыі Сідаравай і Лідзіі Фяцісавай** у абдымку з жывым мядзведзем у лесе была задумана як антыпаляўнічая кампанія. Маўляў, не трэба забіваць жывёл, а трэба з імі сябраваць.

Зоркай здымкаў стаў 18-гадовы мядзведзь Стывен. Яго рост складае 2,2 метра, вага – амаль 700 кілаграмаў. Калісьці драпежнік быў выратаваны Юрыем Панцялеенкам, які знайшоў яго ледзь жывога ў паляўнічых: маці або адмовілася ад яго, або была забіта. Мужчына ўзяў мядзведзя да сябе і выхаваў яго. Пра вяртанне ў дзікую прыроду размова ўжо не ішла – звер не быў гатовы да такога жыцця. Тады Панцялеенка, які з'яўляецца прафесійным цыркачом, навучыў гадаванца разнастайным прыёмам, і цяпер Стывен – сапраўдная кіназорка. Ён нават сыграў цара, адзначае The Daily Mail.

ЗА РУЛЕМ

Таксистка

*О том, почему современный частный извоз больше напоминает благотворительность и легко ли женщине за рулем, «Народная Воля» поговорила с **Натальей ЛАПИКОВОЙ**, водительский стаж которой 17 лет.*

До того как сесть за руль, Наталья работала на заводе «Полимир». Заработок во второй половине 1990-х годов составлял около 30 долларов. Прожить на такую сумму вместе с маленьким ребенком было трудно. Уволившись с завода, Наталья попробовала заняться торговлей, но в одиночку вытянуть бизнес не получилось. Тогда и вспомнила, что есть машина...

– Личная жизнь не сложилась, пришлось все заботы взять на себя, – вспоминает Наталья о том, как пришла в такси. – *Начинала я работать на «Жигулях» седьмой модели. Первое время сложно было. Мужчины-таксисты и подрезали, и выезжать не давали...*

«Бомбить» приходилось практически круглосуточно. Машина стала для Натальи вторым домом. Это сейчас таксистов не счесть на каждом углу, а в то время, чтобы найти автомобиль с «шашечками», нужно было постараться. Работы хватало, и через некоторое время Наташа пересела с отечественной «семерки» на иномарку «Ауди-80». За 17 лет частного извоза таксистка сменила 5 автомобилей.

Сейчас график работы у Натальи не такой жесткий. Последние 3 года она таксует только днем. Признается, что «бомбить» ночью уже нет желания, да и здоровье не позволяет.

– Понимаешь, живем один раз, и хочется просто для себя пожить, – говорит Наталья. – *К тому же сейчас уже и конкуренция большая, заработок не такой, как раньше. Такси как хобби стало. Работаю днем, плачу налоги и сплю спокойно.*

Самое прибыльное время для таксистов в Новополоцке – выходные дни, когда подвыпившие горожане разъезжаются по домам из баров и ресторанов. Днем заказов немного. В основном из роддома кого-то забрать или на вокзал подвезти. По словам Натальи, пассажиры попадаются всякие, и, когда видят женщину за рулем, реагируют по-разному.

– Меня уже многие знают в городе, – рассказывает Наталья. – *Случается, конечно, всякое. Недавно мужчина лет сорока накануне поругался с женой и всю дорогу на меня злость свою выливал: мол, все женщины одинаковые, бессовестные и т.д. Но я спокойно к таким людям отношусь. Если вижу, что бесполезно разговаривать, то зачем разговор поддерживать?*

Наталья признается, что конфликтных ситуаций уже и не припомнит. Поэтому пользоваться позывным «13» давно не приходилось. На этот сигнал все таксисты города, услышав просьбу о помощи от своего коллеги, мчатся по указанному адресу. Прибывают водители туда быстрее, чем милиция, и помогают решить непростую ситуацию.

Раньше нападения на таксистов были обычным делом. Нетрезвые пассажиры могли и ограбить, а иной раз и избить водителя в собственной машине.

– Сейчас времена изменились, работать спокойнее стало, – рассказывает таксистка. – *В основном запоминаются доброжелательные моменты. Иногда садится человек в машину ну такой грустный, чуть ли не слезы текут. Видно, случилось что-то. В такой момент, если пассажир сам поговорить хочет, можно и слово доброе сказать, поддержать как-то. Смотришь, выходит уже с улыбкой...*

По мнению таксистки, в последние годы и так невысокий уровень жизни населения снизился еще больше. Из-за этого и отношения между людьми оставляют желать лучшего. Проявляется негативное настроение и на дорогах. Как признается Наталья, теперь такси стало более доступным и недорогим, но даже за эти деньги люди иногда пешком предпочитают пройтись.

– В Новополоцке один километр 5500 рублей стоит, а посадка – 25 тысяч, – рассказывает Наталья о своем заработке. – *Социальная помощь практически! Тем не менее заказов немного. Зарплаты падают, цены растут, денег у людей нет. Многие думают, что таксисты деньги лопатой гребут. Я зарабатываю около 8 миллионов. Минус налог, заправка, ремонт, если нужно... В итоге у меня почти половина суммы остается. Хотя ни праздников, ни выходных у меня нет.*

«Отбомбив» в частном извозе 17 лет, уходить из профессии Наталья не собирается. Признается, что сидеть дома без дела не сможет да и работать нужно. Из-за кризиса сын остался без работы, сейчас находится в поиске нового места, так что приходится работать за двоих.

– Я всегда мечтала на новой машине работать, – говорит таксистка. – *Пару лет назад мечта моя сбылась. Сейчас на четвертом «пассате» таксую. Хочется, чтобы комфортно пассажиры себя чувствовали, ну и с уважением отношусь к человеку, даже если он выпил крепко. Лохотрон не устраиваю.*

– А что значит «устроить лохотрон»? – интересуюсь у Натальи.

– В Новополоцке есть кинотеатр «Минск». Выходит подвыпивший человек из ресторана, садится в машину, говорит «Мне к "Минску" и засыпает, – объясняет таксистка со стажем. – *Водители разные попадаются, все заработать хотят. Таксист и везет человека «к Минску», только не к кинотеатру, а в столицу. Пассажир просыпается и не понимает: где он?! Ну, и в такой ситуации по-разному бывает. Кто-то платит за дорогу, кто-то скандалить начинает...*

Роман ВАСЮКОВИЧ.
Фото автора.
г.Новополоцк.

РЭБУС

"Вучні ліцэя тэкстыльшчыкаў імя Сямёнава па мосце імя Сямёнава накіраваліся на вуліцу імя Сямёнава..."

Аршанскі райвыканкам абвясціў аб правядзенні грамадскіх слуханняў аб назве гарадскога моста. Раённыя ўлады прапанавалі даць пабудове імя былога дырэктара Аршанскага льнокамбіната, славутага савецкага льнавода **Генадзя Сямёнава.**

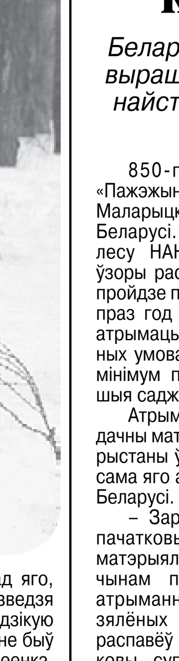
Сітуацыю каментуе краязнаўца, спецыяліст па аршанскай тапаніміцы **Алесь Шутаў:**

– Аўтары гэтай прапановы, напэўна, зыходзілі з ролі Генадзя Васільевіча Сямёнава ў жыцці нашага горада і будаўніцтве канкрэтна таго самага моста. Так, гады кіраўніцтва Генадзя Сямёнава – гэта лепшыя гады для Аршанскага льнокамбіната. Але давайце паглядзім, што атрымліваецца.

Імя Сямёнава прысвоена ўжо вуліцы ў Оршы. Прычым гэта не закінутая вуліца ў прыватным сектары, а буйная вуліца, якая ахоплівае большую частку мікрараёна. Імя Сямёнава носіць ліцэй тэкстыльшчыкаў і сярэдняя школа №19 г.Оршы. Штогод праводзіцца велатурнір імя Сямёнава.

Але кажуць, што гэтага мала. Трэба яшчэ і мост. Таму ў будучыні, калі ўвасобяць гэтую ідэю ў жыццё, можна будзе чытаць вось такія рэпартажы: «Вучні ліцэя тэкстыльшчыкаў імя Сямёнава па мосце імя Сямёнава накіраваліся на вуліцу Сямёнава. Яны прыйшлі ў СШ №19 імя Сямёнава, каб прыняць удзел у велатурніры імя Сямёнава...» Ну відавочна ж, што гэта перабор. Хіба стане большай павага да чалавека, калі мы будзем усе аб'екты навокал бяздумна называць яго імем? Мне здаецца, наадварот, даб'ёмся толькі дыскрэдытацыі. Што ж тычыцца гэтага моста, то я прапанаваў бы назваць яго Куцеінскі мост, паколькі побач з гэтым мостам размешчаны вельмі буйны помнік культуры Беларусі – мужчынскі Богаяўленскі Куцеінскі манастыр з даўняй гісторыяй, а за паўкіламетра ад яго размяшчаўся цалкам знішчаны жаночы Успенскі Куцеінскі манастыр. Гістарычная назва, на мой погляд, будзе спрыяць прыцягненню ўвагі турыстаў да культурных аб'ектаў нашага горада.

ЧУЛІ?

Будзе дрэва-клон?

Беларускія навукоўцы вырашылі кланіраваць найстарэйшае дрэва краіны.

850-гадовы цар-дуб «Пажэжынскі» – гонар не толькі Маларыцкага раёна, але і ўсёй Беларусі. Навукоўцы Інстытута лесу НАН Беларусі ўжо ўзялі ўзоры расліны, і калі праца з імі пройдзе паспяхова, то прыкладна праз год у лабараторыі змогуць атрымаць мікрарасліны ў штучных умовах («у шкле»), і яшчэ як мінімум праз год з'явяцца першыя саджанцы – дзеткі цар-дуба.

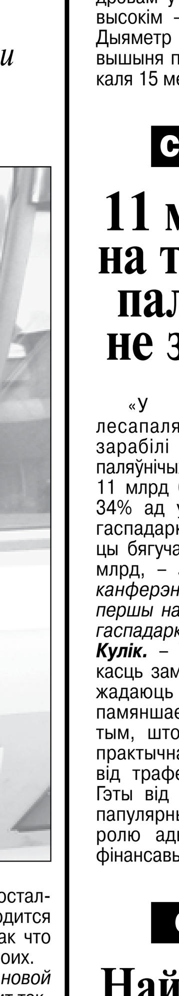
Атрыманы такім чынам пасадачны матэрыял можа быць выкарыстаны ў мэтах селекцыі, а таксама яго атрымаюць дэндрапаркі Беларусі.

– Зараз мы выканалі толькі пачатковы этап працы: узялі матэрыял з кроны і асаблівым чынам падрыхтавалі яго для атрымання вялікай колькасці зялёных пабегаў-чаранкоў, – распавёў "Лясной газеце" навуковы супрацоўнік лабараторыі генетыкі і біятэхналогіі Інстытута лесу НАН Беларусі Дзмітрый Кулагін. – Тэхналогія досыць складаная, паколькі дуб – адно з дрэў, якія растуць найбольш павольна. Да таго ж чым старэйшае дрэва, тым складаней атрымаць саджанцы.

Дарэчы, каб зрэзаць галінкі з кроны, навукоўцам спатрэбілася дапамога прафесійнага альпініста.

Цар-дуб «Пажэжынскі» лічыцца не толькі самым старым дрэвам у Беларусі, але і самым высокім – з 15-павярховы дом. Дыяметр ствала – 2,14 метра, а вышыня першай буйной галінкі – каля 15 метраў.

СІТУАЦЫЯ

11 мільярдаў на турыстах-паляўнічых не заробім...

«У мінулым годзе лесапаляўнічыя гаспадаркі зарабілі на правядзенні паляўнічых тураў для замежнікаў 11 млрд беларускіх рублёў (або 34% ад усіх даходаў вядзення гаспадаркі), за чатыры месяцы бягучага года – практычна 1 млрд, – *заявіў падчас анлайн-канферэнцыі на сайце БЕЛТА першы намеснік міністра лясной гаспадаркі Беларусі* ***Аляксандр Кулік.*** – У цяперашні час колькасць замежных паляўнічых, якія жадаюць наведаць Беларусь, памяншаецца. Гэта звязана з тым, што на тэрыторыі краіны практычна адсутнічае асноўны від трафейнай дзічыны – дзік. Гэты від палявання быў вельмі папулярны сярод расіян. Сваю ролю адыграла і сітуацыя на фінансавым рынку Расіі".

СТАЛІЦА

Найстарэйшы кінатэатр Мінска будзе зачынены

Праўда, на перыяд з 8 ліпеня да 1 кастрычніка. Такое рашэнне прадыктавана у тым ліку і эканамічнымі меркаваннямі.

"Перамога" – найстарэйшы кінатэатр сталіцы, помнік архітэктуры сярэдзіны XX стагоддзя, адзіны ў краіне кінатэатр, які з'яўляецца членам міжнароднай асацыяцыі Europa Cinemas. Першых гледачоў "Перамога" прыняла ў 1950 годзе. Зараз будынак кінатэатра ўваходзіць у спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Беларусі.

– «Перамога» – адзіны кінатэатр у сталіцы, які да гэтага часу не мае лічбавага абсталявання, – патлумачыў агенцтву "Мінск-Навіны" генеральны дырэктар УП «Кінавідэапракат» Мінгарвыканкама **Васіль Коктыш**. – А паколькі кіно на плёнцы ўжо практычна не выпускаецца, мы аддалі залу пад праграмы аўтарскага кіно. Улетку ж падобныя фільмы не карыстаюцца вялікім попытам з-за сезона на адпачынкаў. Каб перавесці «Перамогу» на лічбавы фармат, неабходна для пачатку правесці рэканструкцыю з рэстаўрацыяй. Будынак з'яўляецца помнікам архітэктуры, таму сваімі сіламі мы не маем права там нічога рабіць. Да таго ж у прадпрыемства няма сродкаў, каб у адзіночку пацягнуць усе работы. Праект рэканструкцыі ўключаны ў інвестыцыйную праграму горада.

ТЕНДЕНЦИИ

Сергей МИХНЕВИЧ: «Стоимость автомобилей зависит от состояния экономики»

Распродажи новых машин по «смешной цене» завершились: рынок возвращается к прежним показателям. А приоритеты покупателей смещаются в сторону подержанных транспортных средств, цены на которые упали едва ли не наполовину. Какие автомобили будут в приоритете во второй половине 2015 года?

События конца прошлого года существенно изменили автомобильный рынок страны и приоритеты сограждан. В стране появился новый класс автовладельцев: люди, у которых хватало денег только на подержанный автомобиль, неожиданно смогли купить новый. Таких оказалось много: по данным автомобильной ассоциации БАА, из 50 тысяч новых машин, зарегистрированных в Беларуси в прошлом году, около половины ввезено физлицами самостоятельно. Это рекорд.

Но российский рубль укрепился, и цены на машины, собранные в России, поднялись. Теперь они ничем не отличаются от белорусских. Объемы продаж упали: народ затарился, а деньги закончились. Все чаще в обменниках валюту сдают, а не покупают: падение зарплат и массовые увольнения не позволяют копить...

Вот только у автобизнеса нет пути назад. За два года в стране открылось пять автоцентров средней стоимостью 7 млн долларов каждый. Чтобы «отбить» затраты, надо продавать и обслуживать автомобили. Какие и за сколько? С этими вопросами «Народная Воля» обратилась к председателю БАА **Сергею Михневичу**.

«Ситуация на рынке меняется, как погода, – говорит эксперт. – *Низкие цены на новые машины создали огромный спрос, «положив» рынок подержанных автомобилей. В начале весны ажиотаж спал: люди удовлетворили спрос и этого, и будущего периодов».*

Существует два сценария развития авторынка – оптимистичный и пессимистичный. *«В лучшем случае рынок выйдет на стагнацию мая-июня и протянется до конца года,* – озвучивает их Михневич, – *в худшем – продажи будут падать и дальше».* Насколько? По данным БАА, среднемесячные продажи дилеров – 1,5–2 тысячи в месяц. А за время ажиотажа с участием физлиц за аналогичный период в страну поступало от 6 до 11 тысяч автомобилей!

«Понимая, что улучшения экономики не предвидится, многие откладывают дорогую покупку, – подчеркивает Михневич. – *Неуверенные в завтрашнем дне сограждане тратят деньги не так активно. Сбережения конечны, а зарплаты практически ни у кого не растут».*

Выходит, бюджетные автомобили вроде VW Polo, Renault Logan или Hyundai Accent останутся в фаворе у тех, кто отправится в автосалон за покупкой.

«Не известно, – пожимает плечами эксперт. – *Все зависит от экономики и курса российского и белорусского рубля».*

Как может повлиять на продажи курс российского рубля, мы уже знаем. Но влияние могут оказать и другие валюты. *«Удешевление евро дает выгоду в приобретении машин европейской сборки,* – говорит Михневич, – *и этот момент уже близок: по ряду брендов одни и те же модели, производимые в России и в Европе, стоят примерно одинаково».*

Еще одна особенность – резкое удешевление подержанных автомобилей. Те, кто планировал покупку машины, собранной в Европе, могут прилично сэкономить – были бы деньги. По мнению эксперта, временной промежуток, когда бэушки будут предлагаться по низким ценам, ограничен. *«Как только на старые машины возникнет спрос, они поднимутся в цене*, – уверен Михневич. – *Окошко с низкими ценами на новые машины уже закрылось, похожая ситуация прямо сейчас наблюдается с подержанными автомобилями».*

Отдавая отчет, что многие купили новый автомобиль на последние деньги и готовы экономить на ремонте, выполняя его самостоятельно, дилеры начали снижать цены на обслуживание в авторизованных мастерских.

«Прибыль дилеру приносят не продажи автомобилей, а их обслуживание, – говорит Михневич. – *Любой игрок автобизнеса намерен удержать клиента на сервисе, иначе бизнес перестает быть рентабельным. Наступает время клиента: потребитель диктует цены и условия. Дилер пойдет на снижение цен, на ряде автоцентров уже объявлены скидки».*

Итак, первая половина года, прожитого белорусским автобизнесом, характеризуется несколькими значимыми деталями, на которые стоит обратить внимание.

1.Дешевые автомобили, собранные в России, закончились. Хотите купить – идите в белорусские автосалоны: на поездке в Россию не сэкономишь.

2.Намереваясь отказаться от гарантийного обслуживания, поинтересуйтесь, не объявлены ли скидки на авторизованной станции «своего» дилера – не исключено, что тот снизил цены.

3.Настало время подержанных автомобилей, подешевевших минимум на треть. Такого в стране еще не было.

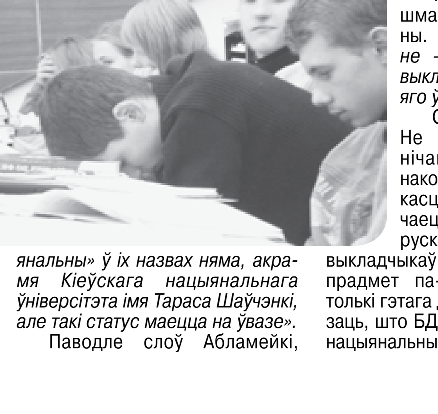
4.Благодаря снижению курса евро новые машины, собранные в Европе, могут оказаться сравнимыми по стоимости с похожими, но произведенными в России.

P.S. «Дешевле уже не будет», – такой фразой в конце прошлого года встречали посетителей белорусских шоу-румов. Сегодня похожая ситуация возникла на рынке подержанных автомобилей. О феноменальном падении цен на машины европейской сборки и времени, когда лучше всего купить бэушку, «Народная Воля» поговорила с директором известного столичного автохауса. Подробности – в ближайших номерах нашей газеты.

Елена АНКУДО.

СКАЗАНА!

Які ж нацыянальны?

Стварыць у Беларусі новы ўніверсітэт, які ўзяў бы на сябе ролю нацыянальнага, няма патрэбы, лічыць рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта **Сяргей Абламейка**.

«Наш універсітэт – гэта вядучая вышэйшая навучальная ўстанова краіны, і ён выдатна спраўляецца з роляй нацыянальнага ўніверсітэта, – сказаў ён. – *Мы выконваем тыя ж функцыі, што і вядучыя ВНУ нашых суседзяў – Маскоўскі і Санкт-Пецярбургскі дзяржаўныя ўніверсітэты, хоць слова «нацыянальны» ў іх назвах няма, акрамя Кіеўскага нацыянальнага ўніверсітэта імя Тараса Шаўчэнкі, але такі статус маецца на ўвазе».*

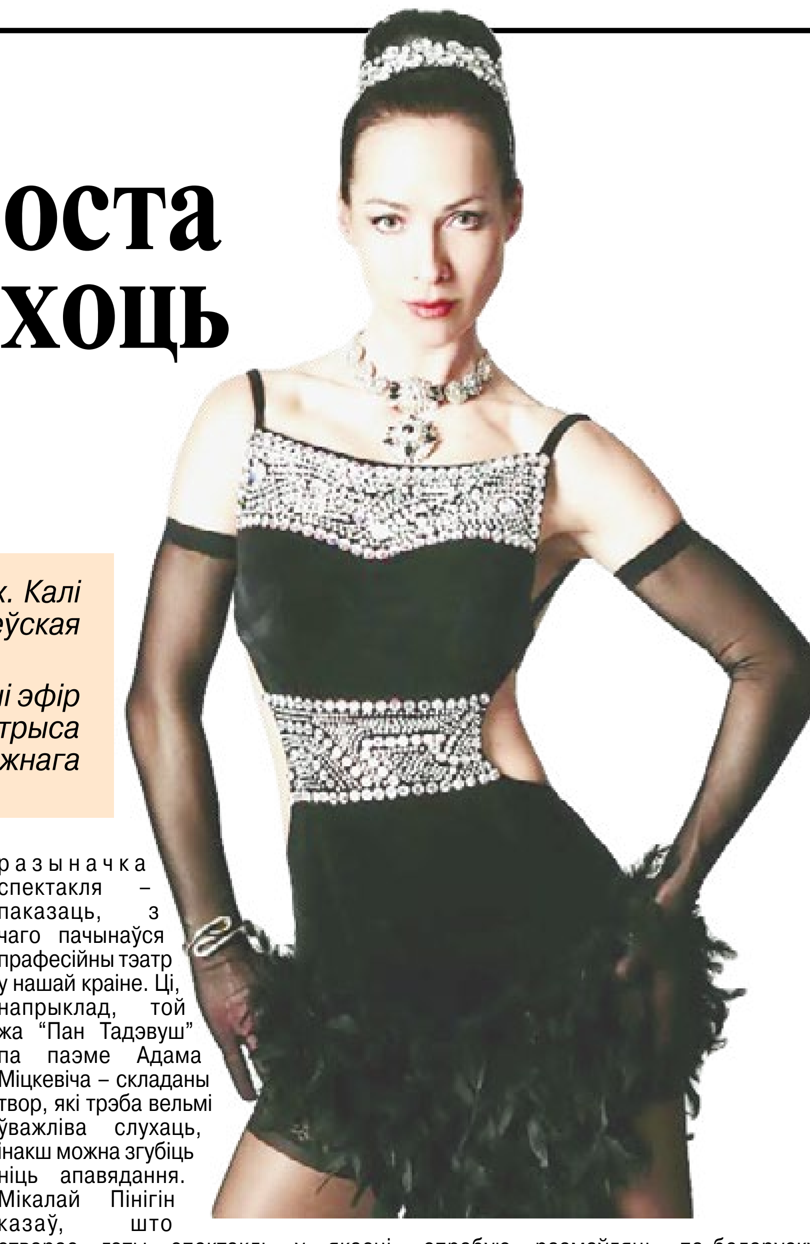
Паводле слоў Абламейкі, стварэнне нейкага новага ўніверсітэта – працэс працяглы, шматгадовы і затратны. *«Яшчэ адно пытанне – гэта акадэмічны, выкладчыцкі састаў. Дзе яго ўзяць?»* – сказаў ён.

Спадар Абламейка! Не трэба крывадушнічаць. Паглядзіце, наколькі мізэрная колькасць студэнтаў навучаецца ў вас на беларускай мове. А колькі выкладчыкаў выкладаюць свой прадмет па-беларуску? І ўжо толькі гэтага дастаткова, каб сказаць, што БДУ сёння – далёка не нацыянальны ўніверсітэт.

ЗВАНЫ ГОСЦЬ

Юлія ШПІЛЕЎСКАЯ: «Ужо не хочацца быць проста прыгожай, хочацца быць хоць крыху таленавітай»

Вядучая актрыса Купалаўскага тэатра знялася ў кліпе "Бомба".

Мастацкі кіраўнік Купалаўскага тэатра Мікалай Пінігін дае ёй галоўныя ролі ў прэм'ерах. Калі ў спектаклі першай драматычнай сцэны краіны трэба пець – зноў жа актрыса Юлія Шпілеўская сярод тых, хто робіць гэта бліскуча.

Вось ужо 15 гадоў Юлія Шпілеўская служыць у Купалаўскім і дзесяць гадоў вядзе ранішні эфір тэлеканала СТБ. Здавалася б, мае наладжанае і цікавае жыццё. Але ў гэтым сезоне актрыса рэзка сышла з накатанай каляіны: прыняла прапанову зняцца ў галоўнай ролі ў кліпе эпатажнага Шнура і вырашыла ўспомніць маладосць і сыграць жанчыну-вамп у новым мюзікле.

– Вы любіце творчасць Сяргея Шнурава?

– Калі мне прапанавалі ролю, я сур'ёзна сумнявалася і спачатку папрасіла паглядзець сцэнарый і паслухаць песню. Дзякуй Богу, у ёй не аказалася ніводнага мацернага слова, а па сюжэце мая гераіня сама не робіць нічога дурнога, хоць і аддае пэўныя загады. Таму я вырашыла паспрабаваць і ўспрыняла гэтую працу проста як магчымасць яшчэ нешта зрабіць у прафесіі. Я не разумею некаторых калег, якія лічаць здымкі ў серыялах ці рэкламе ніжэй сваёй годнасці. Гэта нармальны вопыт, і толькі ад цябе залежыць, як ты яго выкарыстаеш. У першую чаргу ты сам павінен быць зацікаўлены ў тым, каб зрабіць сваю справу крута.

– У кліпе Шнура вы "Баба-бомба", а ў чэрвеньскай прэм'еры мюзікла "12 крэслаў" у антрэпрызным тэатры "Тэрыторыя мюзікла" вы Мара Астапа Бэндэра – спрэс жанчына-вамп! Не крыўдна, што рэжысёры актыўна эксплуатуюць вашы знешнія дадзеныя?

– У юнацтве, калі многія пакутуюць ад прыніжанай самаацэнкі, мяне і магло б гэта закрануць, цяпер жа я ўспрымаю гэта як камплімент. Калісьці ў мяне быў яшчэ адзін падобны вобраз у спектаклі "Поле бітвы" Тэатра кінаакцёра, дзе я іграла суседку Марыну, якая, натуральна, круціла раман з суседам. Гэта быў яркі персанаж: у меру камічны, у меру жыццёвы і вельмі жаноцкі. Вядома, ужо не хочацца быць проста прыгожай, хочацца быць хоць крыху таленавітай. Але калі ты актрыса, сам Бог загадаў эксплуатаваць усё, што табе дала прырода. Я спадзяюся, што на сённяшні дзень у мяне ёсць баланс паміж знешнім і ўнутраным зместам.

– Вы вучыліся на першым у краіне курсе артыстаў музычнага тэатра, але ў выніку апынуліся ў Купалаўскім. Якім чынам?

– З Купалаўскім мне пашанцавала: Света Зелянкоўская рыхтавала ролю Паўлінкі і адначасова рыхтавалася стаць маці. У гэтым спектаклі трэба спяваць, а на той момант у трупе галасістых не знайшлі, затое знайшлі мяне, студэнтку чацвёртага курса, амаль выпускніцу. Канешне, было сумна расставацца з аднакурснікамі, але мне выпаў сапраўды шчаслівы квіток – пачаць прафесійную кар'еру з галоўнай ролі ў галоўным спектаклі галоўнага драматычнага тэатра краіны. Затое зараз наша ўз'яднанне аднадумцаў на "Тэрыторыі мюзікла" аказалася феерычным – матэрыял цудоўны, з гумарам і неўміручай музыкай Генадзя Гладкова, маладая творчая каманда аб'яднана агульнай ідэяй, якую запалілі і павольна, але ўпэўнена рэалізуюць рэжысёр Анастасія Грыненка і акцёр і харэограф Дзмітрый Якубовіч.

– На Купалаўскі грамадскасць заўсёды глядзіць, з аднаго боку, з надзеяй як на тэатральны аплот, а з другога – з вялікай доляй крытычнасці, і тут вашаму кіраўніцтву прыходзіцца вельмі складана, таму што апраўдаць усе спадзяванні немагчыма…

– Вядома, я не магу глядзець на тэатр вачыма мастацкага кіраўніка Мікалая Пінігіна і ўявіць сабе ўсе тыя складанасці, з якімі ён сутыкаецца. Аднак я бачу, што ён пастаянна шукае нейкія хады, якія "выстрэльваюць", і адначасова мае пэўны курс, бачанне, куды ісці і – самае галоўнае – навошта. Таксама мне вельмі падабаецца пазіцыя Мікалая Мікалаевіча, што Беларусь – гэта не лапцевая краіна, гэта – шляхта, Радзівілы, цікавая і вартая ўвагі культура. А мы вечна ходзім такія занядбаныя і скардзімся на горкую долю. Вось нельга гэта ўсё ў сабе культываваць. Давайце лепш культываваць пароду і густ. Тое, што, у прынцыпе, у нас заўсёды і было.

– Ваш тэатр радуе гледачоў новымі прэм'ерамі даволі рэдка. Ці хапае вам працы?

– Мне здаецца, любому артысту заўсёды мала рэпертуару. Я не выключэнне, але я даволі рэалістычна стаўлюся да такіх аб'ектыўных рэчаў, як узрост, амплуа... Я ўжо не іграю ролі дзяўчынак, а вобразаў сур'ёзных і складаных жанчын у тэатры значна менш. У цябе можа быць адна новая роля за сезон, але вельмі глыбокая і вялікая. Напрыклад, Тэлемена ў "Пану Тадэвушу", Барбара Радзівіл у "Чорнай панне Нясвіжа", Еўропа ў спектаклі "Выкраданне Еўропы, альбо Тэатр Уршулі Радзівіл" – такіх персанажаў проста не можа быць шмат. Мае спектаклі ў Купалаўскім пералічваюцца па пальцах дзвюх рук, але ў кожным мае гераіні па сваім унутраным маштабе вельмі значныя.

– Што б вы парэкамендавалі паглядзець у вашым тэатры?

– Я параю схадзіць на "Тэатр Уршулі Радзівіл", нехта пойдзе, а потым скажа: божа, які прымітыў! Але ж у гэтым і ёсць разыначка спектакля – паказаць, з чаго пачынаўся прафесійны тэатр у нашай краіне. Ці, напрыклад, той жа "Пан Тадэвуш" па паэме Адама Міцкевіча – складаны твор, які трэба вельмі ўважліва слухаць, інакш можна згубіць ніць апавядання. Мікалай Пінігін казаў, што стварае гэты спектакль у якасці асветніцкай акцыі, каб людзі разумелі, аб чым пісаў Міцкевіч. Магчыма, гэта кагосьці падштурхне прачытаць саму паэму і зацікавіцца ў тым ліку і гістарычным кантэкстам, у якім яна была напісана. Зараз у нас паставілі "Чайку". Я не ўдзельнічаю ў гэтым спектаклі, але лічу, што ён варты ўвагі і цікавы па меншай меры тым, што прадстаўляе сучаснае прачытанне класікі.

– Цікава, ці ўжываецца родная мова ў акцёрах па-за сцэнай, у бытавых зносінах, размовах у грымёрках?

– Мова – гэта наша паўсядзённая рэальнасць. Большасць артыстаў размаўляе ў жыцці па-беларуску ці спрабуе гэта рабіць. Моладзь, якая прыходзіць у тэатр, добра і хутка ўспрымае традыцыі, і за гады працы я ні разу не сутыкалася з тым, каб хтосьці грэбаваў роднай мовай ці неяк абыякава да яе ставіўся. Я таксама стараюся кіравацца прыкладам калег, спрабую размаўляць па-беларуску са сваім сынам і думаю пра тое, каб аддаць яго ў беларускамоўную школу.

– Па беларускіх тэатрах у апошнія гады пракацілася хваля рэканструкцый. Вось оперныя старажылы гавораць, што пасля рамонту згубіўся той своеасаблівы дух, які і рабіў тэатр домам. Ці захаваўся гэты дух у Купалаўскім?

– Ёсць такая думка, якая прыйшла ў галовы розным маім калегам паасобку і ў выніку злілася ў агульнае меркаванне: цяпер унутры тэатр стаў нагадваць гасцініцу. Раней, напрыклад, выходзіш з грымёркі ў калідор і крычыш: касцюмеры! Цябе адразу чуюць і прыбягаюць. А зараз крычы не крычы, пакуль дзяўчынкі самі не прыйдуць ці ты да іх не спусцішся, нічога не будзе. Але гэта дробязі. Я ўспрымаю працэс абнаўлення тэатра як абсалютна нармальны і лагічны. Калі зношваецца адзенне, мы яго чынім альбо купляем новае.

Алесь КАЗЛОЎСКІ.

ВІНШУЕМ!

Наталля Падольская нарадзіла сына

5 чэрвеня Уладзімір Праснякоў і Наталля Падольская сталі бацькамі. У іх з'явіўся на свет доўгачаканы першынец. Шчаслівы бацька ўжо апублікаваў першае фота ў сваім блогу. Нараджала 33-гадовая Падольская ў адной са сталічных клінік. Пара плануе назваць сына Арцёмам.

ИМЕЙТЕ В ВИДУ

Почему нельзя есть овсянку на завтрак?

Овсянка обволакивает слизистую желудка, нормализуя его работу. Для нормализации веса рекомендуют есть овсянку на протяжении 15 дней. Заодно так человек избавляется от запоров. Однако не все так безоблачно, как кажется на первый взгляд. Постоянно есть овсянку, да еще и в больших количествах, вредно и даже опасно для здоровья.

Все дело в том, и об этом скажет каждый гастроэнтеролог, что овсянка содержит фитиновую кислоту – вещество, которое задерживает всасывание кальция в кишечнике.

Мало того, фитиновая кислота не только не позволяет кальцию усваиваться в организме, но еще и вымывает этот необходимый микроэлемент из костей.

Конечно, совсем отказываться от овсянки не стоит, и все же не переусердствуйте.

СЛЫШАЛИ?

Молодильный… лук

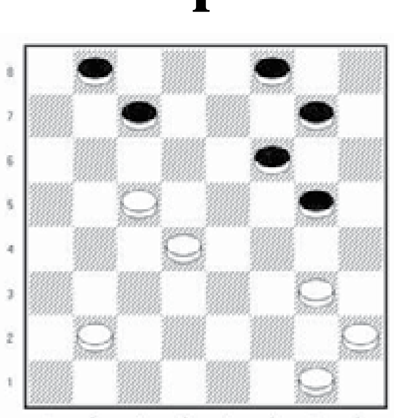
Ученые из Японии и Франции изучили полезные свойства репчатого лука. Оказалось, что этот овощ не только спасает организм от болезнетворных микробов и вирусов, но и помогает очищать и омолаживать клетки головного мозга.

Воздействие на мозг оказывается за счет активных серных соединений, содержащихся в луке. Попадая вместе с кровью в клетки мозга, данные вещества очищают их, благодаря чему и возникает омолаживающий эффект. Ученые полагают, что это благотворно влияет на интеллектуальные возможности человека, в том числе на память. Улучшается и эмоциональное состояние.

ШАШКІ

Мемарыяльны турнір

21-ы па ліку мемарыяльны турнір прайшоў у сталічнай СДЮШАР №11. Ён быў прысвечаны памяці выдатнага беларускага майстра старадаўняй гульні Уладзіміра Граковіча і меў рэспубліканскае значэнне. Перамог у ім міжнародны гросмайстар Аркадзь Плакхін, які набраў 13 ачкоў з 18 магчымых. Такі ж вынік паказаў і кандыдат у майстры спорту Алег Чэпа, але паводле дадатковых крытэрыяў ён заняў другое месца. На адно ачко адсталі ад іх адразу пяць удзельнікаў. Дзякуючы лепшаму каэфіцыенту трэцім прызёрам прызнаны міжнародны майстар Дзмітрый Фадзееў. У заліку ветэранаў вызначыўся Барыс Абрамаў, а сярод кадэтаў – Іван Трубнікаў.

Намеснік старшыні Беларускай федэрацыі шашак Віталь Варушыла па электроннай пошце прывёў фрагменты з партый, якія заслугоўваць увагі:

1.**Белыя** (І.Цярэшка): b2, c5, d4, g1, g3, h2 (6). **Чорныя** (А.Плакхін): b8, c7, f6, f8, g5, g7 (6). На першы погляд пазіцыя белых актыўная. Аднак гросмайстар серыяй дакладных ходаў вымушае іх капітуляваць (!): 1... cd6 2. c:e7 f:d6! 3. gf2 de5 4. bc3 gf4 5. dc5 ba7 6. cb4 fe3 7. f:d4 e:a5 8. gh4 ab4! 9. c:a3 gh6x. Рашаючы ўдар чорных пасля 3. bc3 пашукайце самастойна.

2.**Белыя** (В.Варушыла): a3, c1, c3, d2, d4, e1, e3, g3 (8). **Чорныя** (І.Цярэшка): a7, b8, d8, e5, f6, f8, g5, h6 (8).

1.dc5! gh4 2. ef4 hf2 3. eg3 fg5 4. fd6 gh4 5. gf4 hg5 6. fh6 hg3 7. de3 gh2 8. cb4 з перавагай у эндшпілі. Тым не менш у цэйтноце чорныя здолелі выратавацца.

Клубы ў рускіх шашках

Мінулы раз мы інфармавалі вас аб сімвалічных клубах кампазіцыі ў міжнародных шашках. Яны ствараюцца, калі ўдзельнікі першынстваў краіны набіраюць 100 і больш заліковых ачкоў. А той, хто гэта робіць першым, заслугоўвае, каб клуб быў названы яго імем. Існуюць яны і ў рускіх шашках. Паводле вынікаў усіх 17 ЧРБ іх членамі з'яўляюцца: **клуба Кагоцькі** (жанр мініяцюр-64) – мінчанін В.Грабенка (142,375 ачка), А.Кагоцька з Бабруйска (141,125), Д.Камчыцкі з Магілёва (130,0), М.Грушэўскі з Мінска (117,375), П.Шклудаў з Наваполацка (110,5) і А.Сапегін з Усполля Мсціслаўскага раёна (108,25); **клуба Вітошкіна** (эцюды) – Л.Вітошкін з Гомеля (359,0), П.Шклудаў (229,427), В.Дзенісенка з Мінскага раёна (158,5), В.Шульга з Мінска (136,25) і Д.Камчыцкі (105,95).

Пра клубы ў раздзелах задач і звычайных праблем-64 раскажам у чарговым выпуску рубрыкі.

Праверце рашэнні

"Турнір у Паставах" (Захарчук–Салейка): 1...hg5 2. cb6 3. dc5 ba7 4. dc3 cb6 5. cd6 6. cb4 cd4 7. bc5 ba5 8. c:e3 f:d2x. 7. ba5 bc5 8. ab6 cb4 9. a:e3 a:c5x. ФМ!

Мікалай ГЛАДКІ.

ЗНАЁМЦЕСЯ!

Ліндсей ХАРДЗІНГ: «У зборнай ЗША нават суперзоркам месца не знаходзіцца»

Амерыканская баскетбалістка Ліндсей ХАРДЗІНГ, якая будзе выступаць за зборную Беларусі, распавяла, чаму яна вырашыла змяніць грамадзянства.

На наступным тыдні пачынаецца чэмпіянат Еўропы па баскетболе сярод жаночых каманд. 11 чэрвеня ў стартавым матчы зборная Беларусі згуляе з італьянкамі. На гэтым першынстве за беларускую каманду будзе выступаць і амерыканка **Ліндсей Хардзінг.**

– Канкурэнцыя ў камандзе ЗША вялікая, – шчыра патлумачыла яна pressball.by сапраўдныя прычыны пераезду ў Беларусь.

– Якой інфармацыяй аб нашай краіне ты валодала перад прыездам сюды?

– Ведала, што тут, як і ў Расіі, вітаюць адзін аднаго словам "прыв'ет". У свой час я гуляла за курскае "Дынама", таму вывучыла некалькі слоў на рускай мове. Што да Беларусі, то дзякуючы Лене Леўчанка мела ўяўленне аб Мінску: маўляў, чысты, прыгожы горад, у якім спакойна і камфортна. На жаль, пакуль пагуляць па сталіцы не паспела, але ўсё, што я бачыла з акна аўтобуса і машыны, прыемна ўразіла. Я на самай справе рада тут апынуцца...

– Калі будзе прагрэс зборнай Беларусі на чэмпіянаце Еўропы, праз год ёсць верагоднасць, што Ліндсей Хардзінг сустрэнецца з камандай ЗША на Алімпіядзе ў Рыа…

– Напэўна, дзіўная будзе сустрэча. Разумееш, мне ж у ЗША ніхто не казаў: "Ты – слабы ігрок, таму застаешся па-за зборнай". Справа ў іншым: з-за трафіку на пазіцыях элементарна не хапала месца нават суперзоркам. Амерыка настолькі моцна і добра ўкамплектавана, што пры наборы нацыянальнай каманды можна фарміраваць чэмпіёнскі калектыў з заплюшчанымі вачыма – хоць перспектыўных студэнтак каледжа набірай. 12 месцаў для такой дружыны – неверагодна мала. Абаронцаў вельмі шмат, таму многія і раз'язджаюцца па іншых зборных. Скажу больш: перад тым як атрымаць беларускі пашпарт, тэлефанавала ў амерыканскую федэрацыю баскетбола. Патлумачыла сітуацыю, распавяла, чаму змяняю спартыўнае грамадзянства. І ніхто нават не папракнуў. Больш за тое – усе пажадалі поспехаў, дзякавалі за два алімпійскія цыклы, што рыхтавалася з камандай ЗША.

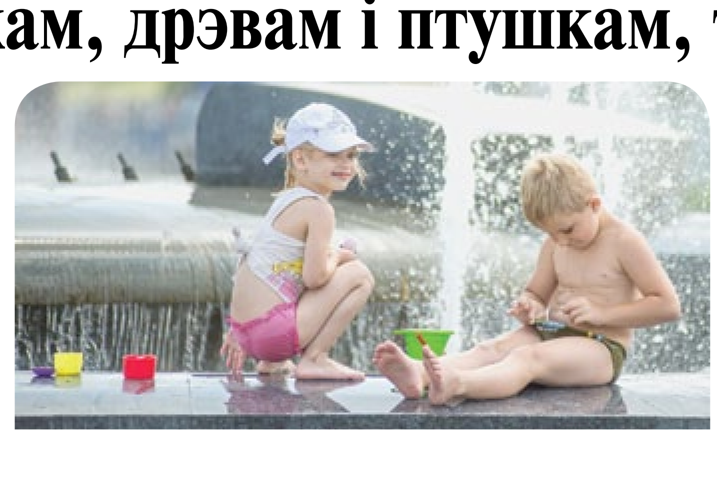
– Аднак гуляць супраць суайчынніц – гэта выпрабаванне для псіхікі?

– Пабачу, калі выйду на пляцоўку. Але, напрыклад, калі загучаць нацыянальныя гімны, сэрца будзе не на сваім месцы. Дарэчы, на турніры ў Мінску дзяўчаты падначвалі, што я не спявала гімн Беларусі перад матчамі. Але дамовіліся так: як толькі вывучу словы, праспяваю і беларускі гімн.

Падрыхтаваў Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ПРАГНОЗ

Калі верыць сіноптыкам, дрэвам і птушкам, то лета будзе цёплым!

Дзмітрый Рабаў, начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Гідрамета, мае падставы сцвярджаць, што сёлета сярэдняя тэмпература летам чакаецца на паўградуса вышэй за норму. Будзе гарачы перыяд, звязаны з блакіруючымі антыцыклонамі.

Прыкладна да 20 чэрвеня тэмпература будзе ў межах ад 18 да 25 градусаў. У асобныя дні яна можа падымацца ў некаторых раёнах і да 30 градусаў. Чакаюцца дажджы, а месцамі нават лівні! Гэта звычайная з'ява для першага месяца лета.

Не вельмі зменіцца надвор'е і ў трэцяй дэкадзе чэрвеня. На працягу некалькіх дзён тэмпература можа падымацца да 31 градуса, але не паўсюдна, а толькі ў паўднёвых раёнах. Не абыдзецца без кароткатэрміновых дажджоў.

Ліпень – месяц, калі тэмпература будзе крыху вышэй за кліматычную норму. Не выключана, што ападкаў будзе менш, чым звычайна бывае ў гэты перыяд, але не намнога. Часцей дажджы будуць праходзіць на паўночным захадзе Беларусі.

А вось жнівень, паводле прагнозаў, чакаецца даволі мокры. Навальніцы з дажджамі не выключаны па ўсёй тэрыторыі краіны. Парадуюць яшчэ цёплыя дзянькі.

А што падказваюць народныя прыкметы?

Яны таксама сведчаць пра тое, што лета будзе цёплым. Так, на Тройцу было даволі спрыяльнае надвор'е, а старыя людзі кажуць, што гэта да добрага лета.

І яшчэ адна прыкмета. Сёлета ў нас рана распусціліся бярозы. І нават дуб, які звычайна позна зелянее. А вы заўважылі, што многія птушкі сёлета звілі свае кублы на ценявым баку, а не на сонечным. Рана прыляцелі з выраю ластаўкі. Пра цёплае лета сцвярджае і такая прыкмета: вельмі многа з'явілася майскіх жукоў.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул. Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 3286871.
Тэл. рэкламнага аддзела: (017) 3286609
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы: **63222 – для індывідуальных падпісчыкаў, 632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.**

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, правы ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 08.06.2015 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 25420 экз. Заказ №2227.